

VAARALLISTEN JÄTTEIDEN VALVONNAN JA NEUVONNAN KEHITTÄMINEN EI- YMPÄRISTÖLUVALLISISSA PK- YRITYKSISSÄ

Orimattilan kaupungin ympäristönsuojelutoimisto

Tiivistelmä

Tekijä(t) Tammi, Marja	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Valmistumisaika Kevät 2020
	Sivumäärä 62	
Työn nimi Vaarallisten jätteiden valvonnan ja neuvonnan kehittäminen ei-ympäristöluvallisissa pk-yrityksissä Orimattilan kaupungin ympäristönsuojelutoimisto		
Tutkinto Insinööri AMK, Energia- ja ympäristötekniikka		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön pohjana on jätelaki (646/2011) 124 §, joka velvoittaa jokaisen kunnan tekemään valvontasuunnitelman myös niiden toiminnanharjoittajien osalta, joilta ei vaadita ympäristölupaa, mutta toiminnasta syntyy vaarallista jätettä. Valvontaviranomaisilla on lain mukaan myös valvonta ja hallintopakko. Vaarallisten jätteiden keräyksen ja kierrätyksen tehostumisen myötä on toiminnanharjoittajalla myös kirjanpitolopakko.</p> <p>Teoriaosiossa on Suomen jätehuollon historiaa yleisesti sekä jätehuoltoon liittyvien lakien ja asetusten tutkimista. Vaarallisen jätteiden osalta työssä on otettu huomioon ennakoivaan työsuojeluun liittyen riskien tunnistaminen ja hallinta sekä vaarallisten jätteiden käsittely. Myös maa-alueiden pilaantumista vaarallisilla aineilla on käsitelty, koska niiden aiheuttamat riskit ovat terveys- ja ympäristöriskejä.</p> <p>Varsinaisena työnä oli tiedottaa Orimattilan PK-yrittäjiä vaarallisista jätteistä sekä saada heidät mukaan suunnittelemaan tietopakettia vaarallisista jätteistä ja niiden käsittelystä, mutta työn edetessä ei yrittäjäpuolella juurikaan ollut mielenkiintoa yhteistyöhön. Opinnäytetyön tuloksena syntyi kuitenkin tietopaketti, jossa on lyhyesti ja visuaalisesti käsitelty vaarallisia jätteitä.</p>		
Asiasanat jätelaki 646/2011, ympäristölupa, vaarallinen jäte, ympäristöriski		

Abstract

Author(s) Tammi, Marja	Type of publication Bachelor's thesis	Published Spring 2020
	Number of pages 62	
Title of publication Development of hazardous waste management and advisory services in SMEs which do not need an environmental permit City of Orimattila / Environmental protection		
Name of Degree Bachelor on Energy and Environmental Technology		
<p>Abstract</p> <p>The basis of this thesis is section 124 of the Waste Act (646/2011), which obliges each municipality to draw up a supervision plan for those operators who are not required to have an environmental permit, but the activity generates hazardous waste. According to the law, supervisory authorities are also compelled to supervise and administer. With the collection and recycling of hazardous waste becomes more efficient, the operator is also obliged to keep accounts.</p> <p>The theoretical part contains the history of Finnish waste management in general and a study of laws and regulations related to waste management. With regard, the thesis also deals identification and management of risk related to preventive occupational health and safety, as well as the handling of hazardous waste. Pollution of land with hazardous substances has also been addressed, because the risk they pose are health and environmental risks.</p> <p>The actual practical part of the thesis was to inform Orimattila's SME entrepreneurs about hazardous waste and to get them involved in planning an information package, but as the work progressed, there was only a little interest on the part of the entrepreneurs to cooperate. However, as a result of the thesis, an information package was created, which briefly and visually deals with hazardous waste.</p>		
Keywords Waste Act (646/2011), environmental permit, hazardous waste, environmental risk		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	JÄTEHUOLLON LAINSÄÄDÄNNÖN HISTORIAA	2
3	JÄTTEET JA NIIDEN KIERRÄTYS SUOMESSA.....	4
3.1	Jätteen määritelmä ja jätteen kierrätys.....	4
3.2	Vaaralliset jätteet ja vaarallisen jätteen kierrätys	5
4	JÄTEHUOLLOSTA ORIMATTILASSA	7
5	TYÖTURVALLISUUS JA RISKIEN ARVIOINTI	9
5.1	Työturvallisuuslaki 738/2002	9
5.2	Riskiä määritelmä	9
5.3	Riskiä ja vaarojen tunnistaminen ja arviointi työpaikalla	9
5.4	Riskiä arvioinnin suunnittelu työpaikalla.....	10
5.5	Riskiä arvioinnin toteutus työpaikalla	10
5.6	Toimenpiteiden valinta.....	11
5.7	Riskiä hallintakeinoja	11
5.8	Seuranta ja palaute.....	12
6	YMPÄRISTÖN PILAANTUMINEN.....	13
6.1	Pilaantuneiden maa-alueiden riskiä arviointi ja hallinta	13
6.2	Ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen liittyviä lakeja ja asetuksia	13
6.3	Ilmoitusvelvollisuus ympäristövahingossa.....	14
6.4	Vastuu ympäristövahingossa ja kunnostuksen rahoitus	14
7	VAARALLISTEN JÄTTEIDEN KÄSITTELY YRITYKSESSÄ	15
8	VAARALLISTEN JÄTTEIDEN VALVONTA ORIMATTILASSA.....	16
9	VAARALLISTEN JÄTTEIDEN KÄSITTELYN OPASTUSMATERIAALI ORIMATTILAN YRITTÄJILLE.....	17
9.1	Yritysten tietojen etsiminen.....	17
9.2	Tietopakettin kokoaminen.....	17
9.3	Yrittäjille tiedottaminen.....	18
9.4	Tiedottamisen kehitysehdotuksia	18
10	YHTEENVETO.....	19
	LÄHTEET.....	21
	LIITTEET.....	23

1 JOHDANTO

Tämä opinnäytetyö on tehty työharjoitteluna Orimattilan kaupungin ympäristönsuojelutoimistossa ympäristöalanharjoittelijana keväällä 2019, ja se perustuu jätelain (646/2011) 13. lukuun, jossa määritellään vaarallisen jätteen tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontatehtävät. Jätelain (646/2011) nojalla on säädetty valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012), jossa tarkemmin määritellään vaarallisen jätteen pakkaus ja kuljetus sekä lajittelu ja käsittely (Valtioneuvoston asetus jätteistä 179/2012). Myös ympäristöministeriön Jätteen luokittelu vaaralliseksi jätteeksi päivitetty opas oli tärkeänä tietolähteenä lakien ja asetusten lisäksi (Ympäristöministeriö 2019).

Työn tarkoituksena oli tehdä pohja jätelain (646/2011) velvoittamaan vaarallisten jätteiden valvontaan Orimattilan valvontaviranomaiselle. Samalla tiedotettiin Orimattilan PK-yrittäjille, joilla ei ole ympäristölupaa, mutta tuottavat vaarallista jätettä, heidän jätehuoltovelvollisuuksistaan.

Koska vaarallisten jätteiden käsittelyyn ja varastointiin liittyy riskejä ja vaaratilanteita ja työturvallisuuslaki (738/2002) velvoittaa työnantajaa huolehtimaan työntekijöiden terveydestä ja turvallisuudesta työpaikalla ja ennaltaehkäisemään tapaturmia ja ammattitauteja, on tässä työssä myös käsitelty riskien ja vaarojen ehkäisyä ja hallintaa työpaikoilla. Myös ympäristön pilaantumista vaarallisilla jätteillä on käsitelty riskienhallinnan ja korvausvelvollisuuden näkökulmasta.

2 JÄTEHUOLLON LAINSÄÄDÄNNÖN HISTORIAA

Vuonna 1927 säädetyt terveydenhoitolain (192/1927) mukaan jätehuoltoa hoidettiin ja tarkasteltiin terveydellisistä näkökohdista. Laki oli voimassa vuoteen 1978. Lain tarkoituksena oli päästä tunkioista eroon, jolloin saatiin vähennettyä hygieniäongelmia ja tauteja. Kaupungin ja kunnan velvollisuus oli vain osoittaa paikka kaatopaikalle. (Halme 2019.)

Sotavuodet 1939 -1945 taannuttivat jätehuoltoa, mutta toisaalta materiaalipulan takia jätteiden hyötykäyttö lisääntyi sotien jälkeen ja esimerkiksi metallia, lasia, kumia ja tekstiilejä alettiin kerätä erikseen. Kun 1960-luvulla alkoi vaurastuminen, kasvoivat kaatopaikat valtavasti ja niistä koitui huomattavia haju- ja terveysongelmia. (Krabbe 2017, 5 - 7.)

Jätteen määrän kasvu jatkui 1970-luvulla voimakkaasti, koska elintason nousun myötä kertakäyttöpakkaukset ja säilykeruuat lisääntyivät (Halme 2019). Vuonna 1978 astui voimaan ensimmäinen jätehuoltolaki 673/1978, jonka nojalla annettiin jätehuoltoasetus vuonna 1979. Sekä lain että asetuksen tavoitteena oli järjestää ongelmajätehuolto (nykyisin vaarallinen jäte), vähentää kaatopaikkoja ja nostaa ympäristönsuojelun tasoa. (Jätehuoltolaki 673/1978.)

Vuonna 1979 perustettiin Riihimäelle Oy Suomen Ongelmajäte - Finlands Problemavfall Ab, joka oli myöhemmin Ekokem Oy Ab ja nykyisin Fortum Waste Solutions Oy. Fortum Waste Solution Oy:n laitoksella käsitellään yhä valtaosa Suomen vaarallisista jätteistä. Jätehuollon ylikunnallinen yhteistyö alkoi 1980-luvulla, mutta jätehuollon kehitys oli hidasta, joten kaatopaikkojen määrä ei vähentynyt. (Halme 2019.)

Kun vuonna 1993 jätelaki uudistettiin ja yhdenmukaistettiin Euroopan unionin lainsäädännön kanssa, syntyi jätelaki 1072/1993, jolloin tehostui biojätteen erilliskeräys ja kuntien antama jäteneuvonta. Tämän lain tarkoitus oli tukea kestävästä kehitystä, mutta vasta 1999 valtioneuvoston asetuksen 1049/1999 myötä kaatopaikkarakentaminen tuli nykytasolle, jossa otetaan huomioon ympäristövaikutukset. (Halme 2019.)

Vuosituhanen vaihteessa säädettiin ympäristönsuojelulaki (86/2000), jossa määriteltiin tavoitteeksi ehkäistä ympäristön pilaantuminen ja pilaantumisesta aiheutuvien vahinkojen vähentäminen sekä turvata terveellinen ja viihtyisä monimuotoinen ja luonnontaloudellisesti kestävä ympäristö. Lain tarkoituksena oli ehkäistä jätteiden syntyä ja niiden haitallisia vaikutuksia, ympäristöä pilaavan toiminnan vaikutusten arviointia ja kokonaisuuden huomioon ottamista ja edesauttaa kansalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa päätöksentekoon, joka koskee ympäristöä sekä luonnonvarojen kestävästä käytön edistämistä, ilmastomuutoksen torjuntaa ja kestävästä kehityksen tukemista (Ympäristönsuojelulaki 86/2000).

Vuonna 2011 säädettiin uusi jätelaki (646/2011), joka on niin kutsuttu kiertotalouslaki. Tämän lain myötä alettiin ongelmajätettä kutsua vaaralliseksi jätteeksi.

Jätelain tarkoituksena on ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle sekä vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä, varmistaa toimiva jätehuolto ja ehkäistä roskaantumista (Jätelaki 646/2011, 1§).

Edellä mainitun jätelain nojalla säädettiin valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012), jossa määritellään jätteen erilliskierrätys, hyödyntämis- ja loppukäsittelytoimet, sekä kirjanpitovelvollisuus vaarallisista jätteistä. Asetuksessa on myös määritelty jätteen pakkaus- ja kuljetusvaatimukset. (Valtioneuvoston asetus jätteistä 179/2012.)

Jätelain lisäksi valtioneuvosto säati asetuksen 331/2013, jossa määritellään paremmin kaatopaikalle ja sen sijainnille asetettavat yleiset vaatimukset, sekä sinne toimitettavien jätteiden kelpoisuusvaatimukset. Samalla kiellettiin myös orgaanisten jätteiden vienti kaatopaikoille. (Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista 331/2013.)

Vuonna 2014 säädettiin uusi ympäristönsuojelulaki (527/2014), joka kumosi lain 86/2000. Tämä laki on ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskeva yleislaki. Uudessa laissa tuli teollisuuspäästädirektiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä ja päästöjen osalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttämisestä tuli oikeudellisesti sitova velvoite. Myös ympäristölupien valvonta jämaköityi ja siitä tuli suunnitelmallisempaa sekä maksullista. Valvontaa alettiin kohdistaa erityisesti toimintaan, jossa on suuri ympäristön pilaantumisvaara. (Ympäristöministeriö 2018b.)

3 JÄTTEET JA NIIDEN KIERRÄTYS SUOMESSA

3.1 Jätteen määritelmä ja jätteen kierrätys

Jätelaissa (646/2011) jätteeksi määritellään ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut, aikoo poistaa tai on velvollinen poistamaan käytöstä. Jäte kuitenkin lakkaa ole-
masta jäte, jos aineen tai esineen jatkokäytöstä on varmuus. (Jätelaki 646/2011, 5 §.)

Jätteitä kierrätetään, jotta neitseelliset, mahdollisesti jopa uusiutumattomat luonnonvarat säästyisivät ja ilmastonmuutosta saataisiin hillittyä. Kierrättämällä saadaan talteen myös pieninä määrinä esiintyviä arvokkaita raaka-aineita. Jos kierrätysmarkkinat saadaan toimi-
maan, niin ne lisäävät työpaikkoja. Kun kierrätystä tehostetaan, saadaan myös ympäristö-
haittoja, kuten kaatopaikkakaasuja ja suotovesiä, vähenemään. Euroopan unionin neu-
vostolta on tullut uudet jätehuoltoa koskevat säännöt, joita jäsenmaiden on sitouduttava
yhdyskuntajätteen osalta noudattamaan kierrätyksen ja uudelleenkäytön osalta. (Pausch-
Homblè 2018.)

Jätehuollossa noudatetaan kuvion 1 kuvaamaa etusijajärjestystä, jossa ensisijaisesti on
vältettävä jätteen syntymistä, mutta jos sitä kuitenkin tulee, niin se on mahdollisesti uudel-
leenkäytettävä. Jollei uudelleenkäyttö ole mahdollista, niin jäte on ensisijaisesti hyödyn-
nettävä aineena ja vasta toissijaisesti energiana. (Ympäristöministeriö 2018a.) Kaatopai-
kalle jäte toimitetaan vasta sitten, kun sen hyödyntäminen ei ole teknisesti tai taloudelli-
sesti mahdollista, ja silloinkin sen koostumus ja ympäristövaikutukset täytyy tuntea (Ym-
päristöministeriö 2018a, 22).

Kuvio 1. Jätteen etusijajärjestys (ELY-keskus 2016)

Sotien jälkeen 1940-luvulta lähtien, kun materiaalit olivat vähissä, kerättiin lumppua, jota
käytettiin kattohuopa-, vanu- ja tilketeollisuudessa sekä paperiteollisuudessa. 1980-luvun

alussa lumpun kysyntä kuitenkin laski, ja vuonna 1983 sen kerääminen loppui. (Krabbe 2017.) Nyt yli kolmenkymmenen vuoden jälkeen on aloitettu uudelleen kehittämään vaatteiden kierrätystä ja uudelleenkäyttöä. Tämä onkin tärkeää, sillä pelkästään Suomessa jätteeksi päätyy kymmeniä miljoonia kiloja vaatteita. Tähän asti vaatteet ovat menneet polttolaitoksille, mutta nykyisin sitä ei pidetä älykkäänä ja energiatehokkaana ratkaisuna. Onneksi paperin-, lasin-, metallin- ja pullojenkeräys toimii hyvin, samoin kuin 2016 alkanut muovinkeräys.

3.2 Vaaralliset jätteet ja vaarallisen jätteen kierrätys

Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan jätettä, joka on ympäristölle tai terveydelle vaarallinen. Jäte voi olla palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen tai sillä on muu vastaava vaaraominaisuus. (Jätelaki 646/2011, 6 §.)

Vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavan jätteen arviointiperusteet ovat räjähtävyys, hapettavuus, syttyvyys, ärsyttävyys, syövyttävyys, elinvaarallinen myrkyllisyys, aspiraatiovaara, välittömän myrkyllisyys, syöpää aiheuttava, lisääntymiselle vaarallinen, perimää vaurioittava, tartuntavaarallinen, välittömästi myrkyllistä kaasua vapauttava, herkistävyys, ympäristölle vaarallinen. Myös jätteet, joilla voi olla jokin vaaraominaisuus, jota alkuperäisellä jätteellä ei ollut, luokitellaan vaaralliseksi jätteeksi (Ympäristöministeriö 2019, luku 4.1).

Vaarallisten jätteiden käsittelyssä ja kierrätyksessä on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Tässä on esimerkkejä, kuinka vaarallisia jätteitä kierrätetään ja hyödynnetään.

Jäteöljy:

- Jäteöljyn ensisijainen käsittelytapa on öljyn uudistaminen eli regenerointi, jossa jäteöljy jalostuu perusöljyksi, jolloin sitä voidaan hyödyntää uuden voiteluaineen valmistuksessa.
- Mustat ja kirkkaat öljyt pystytään kierrättämään uusina voiteluöljyinä puhdistuksen jälkeen.
- Puhdistusprosessin sivutuotteena syntyy bitumia, jota hyödynnetään asfaltin ja kattohuovan valmistuksessa.
- Puhdistettua jäteöljyä voidaan hyödyntää sellaisenaan energiana.

Akut ja paristot

- Kierrätyksessä akuista ja paristoista otetaan talteen metallit ja lyijy.

Maalit

- Käsittelyssä maaleista tehdään vaarattomia sekä ihmiselle että ympäristölle.
- Ne raaka-aineet, jotka ovat kierrätettävissä, otetaan talteen ja kierrätetään.

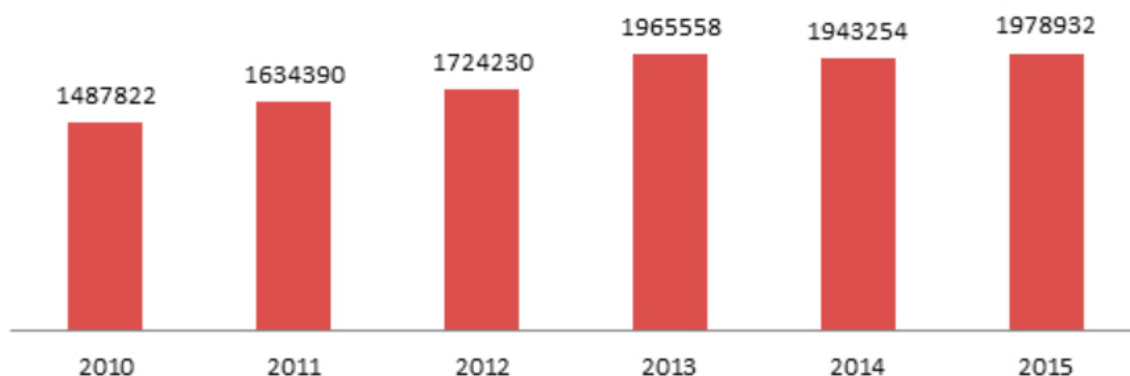
Lamput

- Loisteputket ja energiansäästölamput sisältävät pieniä määriä elohopeaa ja led-lamput uudelleenkäytettäviä materiaaleja ja elektroniikkaa.
- Metalli ja lasi toimitetaan uusioraaka-aineiksi lasivilla- ja metalliteollisuuteen. (HSY 2017.)

4 JÄTEHUOLLOSTA ORIMATTILASSA

Orimattilassa sijaitsee pienjäteasema, josta vastaa Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy. Pienjäteaseman kautta kulkee vuosittain miltei 2 miljoonaa kiloa jätettä (kuvio 2).

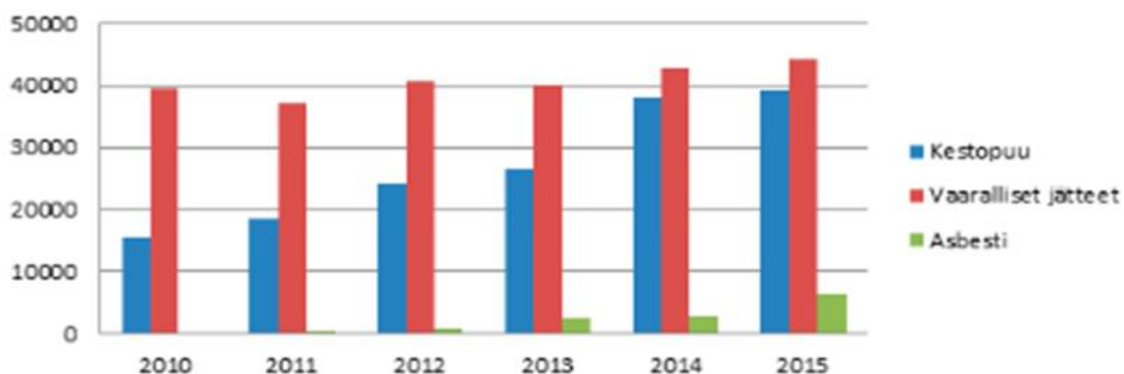
Orimattilan pienjäteasemalla vastaanotetut kaikki jätteet yhteensä kg/a

Kuvio 2. Kaikkien jätteiden määrä Orimattilassa (Orimattilan kaupunki 2019a)

Tässä jätemäärässä on puu-, risu- ja haravointijätteet, paperi, kartonki, lasi, sähkölaitteet, metalliromu, energia- ja sekajäte, kestopuu, asbesti ja vaarallinen jäte. Vaarallisen jätteen osuus jätteiden kokonaismäärästä on noin 90 000 kg (kuvio 3).

Orimattilan pienjäteasemalla vastaanotetut kestopuu, vaaralliset jätteet, asbesti kg/a

Kuvio 3. Vastaanotettu kestopuu, vaaralliset jätteet ja asbesti (Orimattilan kaupunki 2019a)

Pienjäteaseman lisäksi Orimattilassa on myös Rinki-ekopisteitä, joihin voi lajitella lasit, kartongit, metallit ja muovit. Rinki-ekopisteiden toiminta perustuu jätelakiin (646/2011) ja valtioneuvoston asetukseen pakkauksista ja pakkausjätteistä (518/2014) ja pakkausten tuottajavastuusta (Ympäristöhallinto 2019). Näissä kierrätyspaikoissa on myös vaate- ja lehtikeräys.

Koska lainsäädännössä on tehty tarkennuksia jätehuoltomääräyksillä, niin nykyisin on kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen liityttävä jätehuoltoon ja siitä ei voi saada vapautusta. Päijät-Hämeen alueella, johon kuuluu Asikkala, Heinola, Hollola, Lahti, Orimattila, Padasjoki ja Sysmä, on yhteiset jätehuoltomääräykset, ja jätehuoltoa valvoo Päijät-Hämeen jätelautakunta sekä kaupungin/kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Uudet jätehuoltomääräykset velvoittavat kaikilla asumiseen käytettävillä kiinteistöillä suorittavan lajittelua seka- ja energiajätteen osalta, joiden tyhjennysväli on 2 viikkoa. Jos tyhjennysväli halutaan pidemmäksi, on biojätteen kompostointi järjestettävä kiinteistöllä ja tehtävä siitä ilmoitus Päijät-Hämeen jätelautakunnalle, joka voi pidentää seka- ja energiajätteen tyhjennyksen enintään 16 viikkoon. (Orimattilan kaupunki 2019b.)

Päijät-Hämeen jätelautakunnan alueen jätehuoltomääräyksissä on käsitelty vaarallisen jätteen jätehuolto seuraavasti:

- *Erilaatuiset vaaralliset jätteet on lajiteltava ja kerättävä erikseen*
- *Kiinteistöllä kerättävät ja varastoitavat vaaralliset jätteet on toimitettava niille tarkoitettuihin vastaanottoaikoihin vähintään kerran vuodessa*
- *Vaarallista jätettä ei kuljeteta kiinteistökohtaisessa jätteenkuljetuksessa*
- *Asumisessa sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvät vaaralliset jätteet on toimitettava Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n niille järjestämään vastaanottoaikaan*
- *Tuottajavastuunalaiset vaaralliset jätteet (esimerkiksi sähkö- ja elektroniikkalaitteet sekä akut ja paristot) on toimitettava tuottajien niille järjestämiin vastaanottoaikoihin*
- *Muilla kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilla kiinteistöillä sekä elinkeinotoiminnassa syntyvä vaarallinen jäte on toimitettava vastaanottajalle, jolla on lupa sen vastaanottamiseen*
- *Suurten vaarallisten jätteen erien toimittamisesta on sovittava etukäteen vastaanottajan kanssa. (Päijät-Hämeen jätelautakunta 2019.)*

5 TYÖTURVALLISUUS JA RISKIEN ARVIOINTI

5.1 Työturvallisuuslaki 738/2002

Vaarallisten jätteiden varastointiin ja käsittelyyn liittyy vaaratekijöitä, joten työntekijän työkyvyn ylläpitämiseksi ja tapaturmien ennalta ehkäisyyn sekä työympäristön ja työolosuhteiden parantamiseksi on säädetty työturvallisuuslaki (738/2002), jota jokaisen työnantajan on noudatettava toimialasta ja työntekijämäärästä riippumatta (Työturvallisuuslaki 738/2002, 1 §). Työnantaja on myös velvollinen huolehtimaan, että työntekijöillä on turvalliset työolosuhteet, joista ei aiheudu vaaraa ja on otettava huomioon myös työntekijän henkilökohtaiset edellytykset. Vaara- ja haittatekijät on poistettava tai niiden syntyminen estettävä, sekä yleiset työsuojelutoimenpiteet tulee toteuttaa ennen yksilöllisiä toimenpiteitä. Työolosuhteiden parantamisessa on otettava huomioon tekniikan ja muiden keinojen kehittyminen. Työnantajan on myös jatkuvasti seurattava työtapojen turvallisuutta ja työympäristöä, sekä tarkkailtava toteutettujen toimenpiteiden vaikutusta työn turvallisuuteen ja terveellisyys. (Työturvallisuuslaki 738/2002, 8 §.) Vaaraa tai haittaa terveydelle aiheuttaville kemiallisille tekijöille altistuminen on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi, jotta näistä ei aiheudu haittaa tai vaaraa työntekijän terveydelle, turvallisuudelle tai lisääntymisterveydelle (Työturvallisuuslaki 738/2002, 38 §).

Työturvallisuuslakiin liittyy myös työntekijän velvollisuudet, joihin kuuluu työnantajan määräyksien ja ohjeiden noudattaminen, sekä työpaikan siisteyden ja järjestyksen ylläpitäminen ja oman sekä muiden turvallisuudesta ja terveydestä huolehtiminen (Työturvallisuuslaki 738/2002, 18 §). Vaarallisten aineiden käytössä ja käsittelyssä sekä työvälineiden käytössä työntekijän on noudatettava turvallisuusohjeita sekä turvallisuus- ja suojalaitteita (Työturvallisuuslaki 738/2002, 21-22 §).

5.2 Riskien määritelmä

Riskillä tarkoitetaan vaaratilanteen todennäköisyyden ja sen aiheuttamien vahinkojen todennäköisyyden yhdistelmää (Sosiaali- ja terveysministeriö 2015, 6). Riskien määritelmässä otetaan siis huomioon sekä ei-toivotun tapahtuman todennäköisyys, että sen seurauksetkin. Riskien ja vaarojen tunnistaminen perustuu työturvallisuuslakiin (738/2002).

5.3 Riskien ja vaarojen tunnistaminen ja arviointi työpaikalla

Riskien ja vaarojen tunnistamiseen on olemassa esimerkiksi edellä mainittu sosiaali- ja terveysministeriön laatima Riskien arviointi työpaikoilla ja Työturvallisuuskeskuksen laatima Työturvallisuus- ja työterveysriskien tunnistaminen ja arviointi (Työturvallisuuskeskus

2019), jonka sivuilta löytyy muun muassa lomakkeita riskien arvioinnin suunnitteluun ja arviointiin. Riskien arvioinnissa tunnistetaan vaaroja, sekä vaarojen aiheuttamien riskien suuruutta ja merkitystä, ennakkoluulottomalla asenteella. Parhaimmillaan riskien arviointi on ennakoivaa työsuojelua, koska siinä tarkastellaan aiempia työtapaturmia ja onnettomuuksia, sekä myös sellaisia riskejä, jotka eivät ole vielä aiheuttaneet vahinkoa, mutta riski on olemassa. (Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö 2015, 7.)

5.4 Riskien arvioinnin suunnittelu työpaikalla

Kun riskien arviointia suunnitellaan, niin sitä varten voi perustaa erillisen arviointiryhmän, jossa on 3-5 henkilöä, tai vaihtoehtoisesti sen voi toteuttaa työsuojeluorganisaatio. Arviointiryhmällä on vetäjä, joka on henkilöstön ja johdon välinen yhteyshenkilö. (Työturvallisuuskeskus 2019.)

Kun valitaan arviointikohteita, on muistettava, että kohde on oltava selkeästi rajattu ja helpposti hallittava kokonaisuus, jolloin riskeistä ja vaaratekijöistä on helppo tehdä tarkistuslistat. Vaaratekijöitä tunnistettaessa on syytä ottaa huomioon myös poikkeavat tilanteet, kuten loma-ajat ja sijaisten käyttö, sekä huolto- ja korjaustyöt. (Työturvallisuuskeskus 2019.)

Hyvä riskien arvioinnin tunnusmerkkejä on: työnantajan organisoima, totuudenmukainen, järjestelmällinen, erottelava, ennakoiva, käytännönläheinen, dokumentoitu ja jatkuvasti kehitetty turvallisuushavainnointi (Työturvallisuuskeskus 2019).

5.5 Riskien arvioinnin toteutus työpaikalla

Yrityksen johto, jonka pitää olla sitoutunut toteutukseen, koska muuten se on turhaa, tekee päätöksen riskien arvioinnin tekemisestä. Kun työpaikalla aloitetaan tekemään riskien arviointia, niin se on hyvä tehdä järjestelmällisesti ja selvittää vaara- ja haittatekijät. Jollei vaaroja voida poistaa kokonaan, niin arvioidaan niiden merkitys ja suuruus, sekä etsitään toimenpiteet, joilla riskiä voidaan pienentää. (Työturvallisuuskeskus 2019.) Kuviosta 4 näkee, miten riskien arvioinnin toteutus etenee työpaikalla.

Kuvio 4. Riskien arvioinnin toteutus työpaikalla (Työturvallisuuskeskus 2019)

Koko työyhteisön pitää muistaa, että riskien arviointi on yhteisten asioiden kehittämistä, tarkastellaanhan siinä juuri työntekijöihin kohdistuvia riskejä. Jos työnantajalla ei ole riittävästi tietoa riskistä tai työnantaja yksityiskohtaisempaa selvitystä tai mittausta, tulee käyttää apuna asiantuntijoita. Asiantuntijoilla ei kuitenkaan teetetä koko arviointia, vaan heiltä saadaan täydennystä henkilöstön tekemään arviointiin. (Työturvallisuuskeskus 2019.)

5.6 Toimenpiteiden valinta

Toimenpiteeseen vaikuttaa riskin suuruus, ja koska riskien arvioinnin tavoitteena on työn turvallisuuden paraneminen suurimpien riskien pienentämisellä ja vahinkojen minimoimisella, on punnittava eri tekijöiden vaikutuksia toimenpiteen tärkeyteen ja vaikeuteen. Koska ihmisellä on luonnostaan muutosvastarinta, on mietittävä, miten toimenpide esitetään, jotta saadaan aikaiseksi henkilöstön tyytyväisyys. (Työturvallisuuskeskus 2019.)

5.7 Riskien hallintakeinoja

Riskien arviointi ei vielä pienennä riskiä, vaan lisäksi tarvitaan käytännön toimenpiteitä. Ensisijaisesti on pyrittävä estämään vahingon syntyminen, mutta koska se ei aina ole mahdollista, valitaan toimintakeino, joka parhaiten sopii kyseisen riskin hallintaan. Etusijalla ovat kaikki toimenpiteet, jotka poistavat mahdollisimman monien ongelmien syitä. (PK-RH-riskienhallinta 2013.)

5.8 Seuranta ja palaute

Seuranta on erityisen tärkeää riskien arvioinnissa, koska se on jatkuvaa toimintaa, johon työturvallisuuslaki (738/2002) velvoittaa. Sen lisäksi, että seurannassa valvotaan ja arvioidaan toimenpiteiden toteutumista ja tilanteen muuttumista, havainnoidaan myös uusia riskejä ja toteutuneiden toimenpiteiden tehokkuuksia. Riskien arviointia ei välttämättä tarvitse uusida kovin usein muuta kuin muutostilanteissa. Tuloksista palautteen antaminen koko henkilöstölle on ensiarvoisen tärkeää, koska niitä voidaan hyödyntää erilaisissa toimenpiteissä ja dokumenteissa sekä esimerkiksi työnopastuksessa ja työpisteen suunnittelussa. (Työturvallisuuskeskus 2019.)

6 YMPÄRISTÖN PILAANTUMINEN

6.1 Pilaantuneiden maa-alueiden riskien arviointi ja hallinta

Maa-alueiden pilaantumisesta aiheutuneet riskit ovat terveys- ja ympäristöriskejä. Kaikki riskit eivät ole samansuuruisia ja riskien arvioinnissa onkin otettava huomioon haitallisen aineen määrä, haitta-aineet ja niiden käyttäytyminen maaperässä, sekä pohjaveden etäisyys kohteesta ja alueen maankäyttö nykyisin ja tulevaisuudessa. Riskien arvioinnissa voidaan pilaantunut maa-alue todeta jopa pilaantumattomaksi, mutta haitta-aineiden vuoksi käyttörajoitteiseksi. (Ympäristöministeriö 2014.)

Riskinarvioinnissa tunnistetaan haittoja ja riskejä, kun taas riskinhallinta pitää sisällään koko suunnittelu- ja päätöksentekoprosessin tai on osana laajempaa alueellista suunnittelua ja toimintaa. Yksi riskinhallinnan keino on kunnostaminen, jossa haitta-aineita ja riskejä on tarkoitus vähentää niitä poistamalla tai niiden ominaisuuksia muuttamalla. Kestävässä riskinhallinnassa ja kunnostamisessa pyritään mahdollisimman suuriin kokonaisyötyihin. (Ympäristöministeriö 2014.)

6.2 Ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen liittyviä lakeja ja asetuksia

Ympäristön ja terveyden suojeluun on säädetty lukuisia lakeja ja säädöksiä, joiden tarkoituksena on ehkäistä ympäristön pilaantuminen. Pilaantumisen ehkäisyn yleislakina voidaan pitää ympäristönsuojelulakia (527/2014), jossa on säännöksiä maaperän, ilman ja vesien suojelusta. Lain tarkoituksena on turvata monimuotoinen, terveellinen ja turvallinen ympäristö ja sen pilaantumisen tai sen vaaran ehkäiseminen. Myös luonnonvarojen kestävä käyttö ja jätteiden määrän vähentäminen, sekä niiden haitallisuuden ehkäisy ja kansalaisten osallistumismahdollisuus päätöksentekoon kuuluu olennaisena osana tähän lakiin. Laissa myös veloitetaan toiminnanharjoittajaa rajoittamaan päästöt minimiin. (Ympäristönsuojelulaki 527/2014.)

Maa-alueen pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista on säädetty Valtioneuvoston PIMA-asetuksessa (214/2007). Asetuksen liitteenä on haitallisten aineiden kynnys- ja ohjearvot, joita tulee käyttää apuna maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Kun yhden tai useamman haitallisen aineen pitoisuus maaperässä ylittää säädetyn kynnysarvon on maaperän puhdistustarve ja pilaantuneisuus arvioitava. (PIMA-asetus 214/2007.)

6.3 Ilmoitusvelvollisuus ympäristövahingossa

Jokainen, joka havaitsee akuutin ympäristövahingon tapahtuneen, on velvollinen ilmoittamaan vahingosta hätäkeskukseen. Jos kyseessä on vanha vahinko, jonka kunnostukseen ei tarvitse ympäristönsuojelulain mukaan ympäristölupaa, ilmoitetaan vahingosta valtion valvontaviranomaiselle viimeistään 45 vuorokautta ennen työn aloittamista ja se tulee toimittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. (Ympäristöhallinto 2014.)

6.4 Vastuu ympäristövahingossa ja kunnostuksen rahoitus

Ympäristövahinkojen korvaamisesta laki (737/1994) säättää, että korvausvelvollisuus, silloinkin kun vahinkoa ei ole aiheutettu tahallisesti, on toiminnanharjoittajalla, jonka toiminnasta ympäristövahinko johtuu, tai jolle ympäristövahingon aiheuttanut toiminta on luovutettu, jos hän on toiminnan vastaanottaessaan ollut tietoinen vahingosta (Laki ympäristövahinkojen korvaamisesta 737/1994). Jos puhdistamisvelvollista pilaantumisen aiheuttajaa ei saada selville, on alueen haltija velvollinen sen tekemään, jos hän on tiennyt alueen tilan sen hankkiessaan. Puhdistettaessa maaperä on saatettava siihen tilaan, missä siitä ei ole vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. Alueen haltija on myös velvollinen puhdistamaan pohjaveden, jos se on pilaantunut maaperästä. Jos haltijaa ei saada vastuuseen, tai ei voida velvoittaa puhdistamistoimenpiteisiin, on kunta velvollinen selvittämään puhdistamistarpeen ja tekemään puhdistuksen. (Ympäristönsuojelulaki 527/2014, 133 §.)

Suomessa on rahoitusjärjestelmiä, joilta voi hakea harkinnanvaraista tukea kunnostukseen. Tukea voi hakea ELY-keskukselta lähinnä akuutteihin kohteisiin, jotka ovat erityisessä suojelutarpeessa tai uhkana terveydelle. Myös kunnostusvelvollisen varattomuus tai velvoitteen kohtuuttomuus ovat ehtoja rahoituksen saamiseen. (Ympäristöhallinto 2015.)

Öljyvahinkojen osalta on ympäristöministeriön alainen rahasto ÖSRA, josta voidaan myöntää korvausta maa- ja vesialueiden kunnostukseen ja öljyntorjuntaan, silloin kun vahingon aiheuttajaa ei tiedetä, tai aiheuttaja on kykenemätön korvauksiin. Öljysuojarahasto myöntää myös harkinnanvaraisesti korvauksia vahinkotapauksissa, joissa öljyn pilaaman maa-alueen puhdistustarvetta selvittää ja suunnitellaan. (Ympäristöhallinto 2015.)

7 VAARALLISTEN JÄTTEIDEN KÄSITTELY YRITYKSESSÄ

Jätteiden keräyksestä, kierrätyksestä, pakkaamisesta ja toimituksesta on säädetty jätelaissa (646/2011) ja sen nojalla säädetyssä jäteasetuksessa (179/2012). Toiminnanharjoittaja, jonka toiminnasta syntyy vaarallista jätettä, on velvollinen pitämään kirjaa vaarallisista jätteistä ja säilyttämään kirjanpitoa, joko kirjallisesti tai sähköisesti, kuusi vuotta. Kirjanpidossa pitää ilmetä yritys, vastuuhenkilö, jätelaji, määrä, varastointipäivämäärä, keräyspiste, jätehuoltoyhtiö, sekä se milloin, vaarallinen jäte on viety tai luovutettu keräykseen. (Jätelaki 646/2011, 119-120 §.)

Kun vaarallinen jäte toimitetaan jätteenkäsittelijälle, on jätteen mukana kuljettava siirtoasiakirja, josta ilmenee jätekuorman sisältö, vaaraominaisuus ja pakkaustapa. Siirtoasiakirjan täyttää jätteen tuottaja, sen kuittaa jätteen kuljettaja ja lopuksi jätteen vastaanottaja. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta joko paperisena tai sähköisenä. (Jätelaki 646/2011, 121 §.)

Terveydelle ja ympäristölle vaaralliset jätteet tulee säilyttää alkuperäisissä pakkauksissa, koska niissä on oikeat merkinnät kyseisestä kemikaalista. Säilytyspaikan tulee olla katettu ja sen lattian on oltava tiivis, eikä siinä saa olla viemärointiä, varaston on myös oltava lukittava. Jotta vahinkojen syntyä voidaan mahdollisimman hyvin ehkäistä, on astioiden alle laitettava valuma-allas, joka on vetoisuudeltaan vähintään suurimman jätemäärän kokoinen. (Päijät-Hämeen jätelautakunta 2019.) Varastointitilan on paras sijaita erillisessä varastorakennuksessa, mutta jos astiavarasto sijaitsee sisällä, tarvitsee sillä olla oma palotekninen osasto ja samalla on muistettava, ettei välittömästi myrkyllisiä kemikaaleja saa varastoida yhdessä syttyvien nesteiden tai muiden palavien ja itsestään syttyvien aineiden kanssa (Tukes 2015).

Keräyspisteellä on oltava vastuuhenkilö ja siellä tulee olla kaikkien näkyvillä ohjeet, kuinka jätteet lajitellaan. Jokaiselle kemikaalille on oltava oma keräysastia, koska vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa. Vastuuhenkilön pitää kirjata, mitä jätettä, minkä verran ja milloin on varastoitu, sekä myöskin, jos jo toimitettu eteenpäin, kenelle ja milloin. Kirjanpitoon on hyvä myös merkitä jätteen vaarallisuusominaisuudet, mikä helpottaa keräykseen toimitusta ja siirtoasiakirjan täyttämistä. (Ympäristöministeriö 2019.) Jätteen tuottajan on hyvä muistaa, ettei vaarallista jätettä saa luovuttaa kenelle tahansa, keräämiseen on oltava lupa. Jätteen tuottaja on vastuussa jätteestä, kunnes se on otettu kuljetuksen kyytiin tai toimitettu vaarallisen jätteen käsittelijälle. Jätteen haltijan on tarkistettava, että jätteenkuljettaja on hyväksytty ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. (Jätelaki 646/2011, 94-96 §.)

8 VAARALLISTEN JÄTTEIDEN VALVONTA ORIMATTILASSA

Vaarallisten jätteiden osalta on kunnilla velvollisuus järjestää vaarallisten jätteiden vastaanotto ja käsittely asumisen sekä maa- ja metsätalouden osalta, mutta yrityksissä syntyneiden vaarallisten jätteiden jätehuollon järjestäminen on jätteiden haltijan velvollisuus (Ympäristöministeriö 2018b).

Jätelaki (646/2011) velvoittaa kuntien valvontaviranomaisia valvomaan toiminnanharjoittajien vaarallisista jätteistä ja kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta huolehtimisesta. Mikäli jätehuoltomääräyksiä ei noudateta, antaa valvontaviranomainen valvontamääräyksen, mutta jos määräysten vastainen toiminta jatkuu, seuraa siitä jätelain (646/2011, 126 §) mukainen seuraamus, jonka kustannuksista vastaa se, joka on määräyksiä vastaan rikkonut (Päijät-Hämeen jätelautakunta 2019, 36 §). Myös ympäristönsuojelulaki velvoittaa kuntia tekemään valvontaohjelman, jota pidetään ajan tasalla ja jossa on tiedot valvottavista kohteista ja valvontatoimista, joita niihin kohdistetaan (Ympäristönsuojelulaki 527/2014, 168 §.) Orimattilan kaupungilla ei kyseistä valvontaa vielä ole järjestetty, vaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmassa todetaan:

Vaarallista jätettä tuottavia toimintoja tarkastetaan ainoastaan projektiluonteisesti (Orimattilan kaupunki 2017a.)

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on luoda pohja valvontaohjelmalle toiminnanharjoittajien velvollisuuksien valvomiseen ja opastaa yrityksiä lain noudattamiseen. Pohjana valvontasuunnitelmalle on kuntaliiton Lotta Mattssonin laatima ohje kunnan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman laatimiseen (Mattsson 2016.)

Päijät-Hämeen jätelautakunnan alueen jätehuoltomääräyksen luvussa 10 annetaan ohjeita, kuinka vaarallisen jätteen kerääminen tulee tapahtua. Kiinteistön haltija/yrittäjä veloitetaan ohjeistamaan keräyspisteen käyttäjiä siitä, miten vaarallisen jätteen keräys kyseisellä kiinteistöllä on järjestetty, sekä seuraamaan jätehuollon toteutumista. (Päijät-Hämeen jätelautakunta 2019.)

9 VAARALLISTEN JÄTTEIDEN KÄSITTELYN OPASTUSMATERIAALI ORIMATTILAN YRITTÄJILLE

9.1 Yritysten tietojen etsiminen

Ensimmäisenä työnä oli etsiä yhteystiedot Orimattilan yrittäjistä, joiden toiminnasta syntyy vaarallista jätettä. Tämä oli erittäin hankalaa, koska sellaista luetteloa ei ollut olemassa, joten tiedot kerättiin pääosin googlettamalla muun muassa yritystele.fi ja liikeinfo.fi. Yhteystietojen (liite 1) keräämisen yhteydessä oli myös tutustumista lakeihin, asetuksiin ja direktiiveihin, joita liittyy jätteisiin paljon ja niitä uudistetaan koko ajan. Yhteystietolistaan sisällytettiin myös vaaralliset jätteet, joita kyseinen yritys todennäköisesti tuottaa, ja näiden tietojen keräämiseen oli suurena apuna työturvallisuuskeskuksen nettisivut.

Loppujen lopuksi luetteloon tuli noin 400 yritystä. Koska näitä pieniä yrityksiä oli paljon, päädyttiin siihen, että otetaan ensin käsittelyyn kaksi alaa; autokorjaamot ja kampaamot / kauneushoitolat, joita oli yhteensä noin 70 kappaletta. Näihin yrityksiin lähetettiin kirje (liite2), jossa pyydettiin yrityksen vaarallisista jätteistä vastaavan yhteyshenkilön tietoja, jotta yhteydenpito olisi joustavaa jatkossa. Koska yritykset vastasivat hyvin nihkeästi, loput kirjeet postitettiin nopealla aikataululla, sekä laitettiin sähköpostia niille, joiden sähköpostiosoite oli saatu selville. Puhelimitse tuli joitain yhteydenottoja, mutta nämä henkilöt olivat pääsääntöisesti aggressiivisia ja oli henkisesti kuluttavaa saada heidät rauhoittumaan ja ymmärtämään, että kyseessä on ohjeistus ja ilmainen palvelu.

Se, ettei kirjeessä ollut mainintaa, että ottavat yhteyttä, vaikkei toiminnasta syntyisikään vaarallista jätettä, oli puute, joka korjattiin myöhempiin kirjeisiin. Lopullinen vastausprosentti oli kuitenkin vain 17 % (67/400). Tosin muutamilta yrittäjiltä tuli myös positiivisia yhteydenottoja, ja heidän kanssaan oli mukava vaihtaa ajatuksia ja keskustella aiheesta rakentavassa ilmapiirissä. Positiivinen palaute tuli myös yrittäjältä, joka tekee huoltoja tehtaissa ja hän oli kiinnostunut tietopaketista, jotta voisi jakaa sitä asiakkailleen. Pääsääntöisesti aggressiivisten yhteydenottojen taustalla oli ensireaktio, jossa tuli ilmi tietämättömyys vaarallisista jätteistä. Esimerkiksi eräs yrittäjä oli sitä mieltä, että jos jotain lippusia ja lappusia joutuu täyttämään, niin yrittäjäys loppuu siihen.

9.2 Tietopaketin kokoaminen

Alun perin opinnäytetyön ajatuksena oli koota tietopaketti vaarallisista jätteistä ja niiden käsittelystä yleisesti ja alakohtaisesti, mutta työn edetessä luovuttiin alakohtaisista tietopaketeista, koska yrityksistä koostui todella hajanainen eri aloja sisältävä lista. Tietopake-

tissa (liite 3) on yleisesite vaarallisen jätteen keräyksestä ja jätteiden vaaraominaisuuksista, lomake-esimerkki vaarallisten jätteiden kirjanpitoon, sekä linkki ilmaiseen Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n jätteiden siirtoasiakirjapohjaan pienyrityksille ja neuvontaan. Jotta kaikki tieto olisi yrittäjällä helposti saatavilla, myös lista tämän seudun vaarallisten jätteiden kuljetuspalveluista sisältyi pakettiin.

9.3 Yrittäjille tiedottaminen

Jotta yrittäjille saataisiin mahdollisimman paljon tietoa vaarallisista jätteistä, niiden käsittelystä ja siitä, kuinka jätteiden kanssa pitää toimia, järjestettiin myös ilmainen tiedotus- ja keskustelutilaisuus yhdessä Fortum Waste Solutions Oy:n asiantuntijoiden kanssa. Tilaisuudesta tiedottamiseen käytetyt keinot olivat lehti-ilmoitus (Aluelehti ja Orimattilan sanomat), Facebook, Orimattilan kaupungin nettisivu, sähköposti niille, joiden osoite tiedossa, ilmoitukset kauppojen ja kirjaston ilmoitustauluilla sekä ilmoitusten jakaminen kahviloiden pöytiin. Kahviloihin jaettiin myös tietopaketteja, ajatuksena keskustelun syntyminen. Tilaisuuteen saapui vain kolme yrittäjää (0,75 %), mikä oli suuri pettymys siksi, että tämä oli ainut tilaisuus, jossa yrittäjät olisivat saaneet neuvoja ilmaiseksi, koska jäteyhtiöiden järjestämät koulutukset yrityksille ovat maksullisia, kuten myös jatkossa valvontaviranomaisen tekemät tarkastukset.

9.4 Tiedottamisen kehitysehdotuksia

Vaikka tiedottamiseen yrittäjille käytettiin monia eri kanavia, ei se kuitenkaan saavuttanut kohdettaan. Alkuun oli ajatuksena myös pyytää paikallislehtiä tekemään juttua vaarallisista jätteistä ja yrityksestä/yrityksistä, jotka tämän asian ovat mallikelpoisesti hoitaneet. Tämä idea jäi kuitenkin ajatusasteelle, mikä on näin jälkikäteen vahinko, koska se olisi saattanut tuottaa parempaa tulosta, kuin nyt tapahtui.

Todennäköisesti asia ei ollut riittävän selkeästi ja mielenkiintoisesti esitetty, joten ilmaisen omavalvontasuunnitelman teon tarjoaminen opinnäytetyönä tai projektina voisi kiinnostaa yrittäjiä ryhtymään paremmin toimeen ja saada aikaan positiivisempaa suhtautumista asiaan.

10 YHTEENVETO

Valvontasuunnitelman tekemiseen on kuntaliiton laatima ohje ja eri kunnat ovat lähteneet toteuttamaan sitä eri tavoin. Koska kunnan valvontaviranomaisella ei kuitenkaan millään riitä resurssit valvoa kaikkia, lähdettiin Orimattilassa yrittäjiä lähestymään neuvonnan ja opastuksen kautta.

Vaikka kunta ei ole velvollinen järjestämään yrityksille vaarallisten jätteiden keräystä, halusi Orimattilan kaupunki lähestyä yrittäjiä ilmaisella palvelulla, jossa neuvotaan ja opastetaan vaarallisten jätteiden varastointia ja käsittelyä, jotta myöhemmin toteutettava valvonta sujuisi mutkattomasti. Tällaiseen toimintatapaan päädyttiin, jotta yrittäjät eivät tuntisi olevansa hankalan asian kanssa tekemisissä. Jos yritykset saataisiin lajittelemaan ja toimimaan oikein, oltaisiin paljon paremmissa lähtökohdissa ja saataisiin varmasti parempi lopputulos.

Valitettavasti kirje on nykyaikana huono lähestymiskeino, mutta sähköpostiosoitteiden löytäminen ei ole helppoa, vaan useimmiten mahdotonta ja soittaminen on työlästä silloin, kun yrityksiä on paljon. Yrittäjien mukaan saaminen oli kuitenkin hankalaa ja ensimmäiseen 70 kappaleen kirje-erään tuli määräaikaan mennessä vain kolme yhteydenottoa, ja hekin olivat lopettaneet toimintansa. Yrittäjien haluttomuus lähteä mukaan, vaikka tämä oli ilmainen kädenojennus valvontaviranomaisilta, yllätti täysin. Vaikka lähestymistapa oli positiivinen ja neuvova, aiheutti kirje monissa yrittäjissä jopa vihamielisyyttä ja lopullinen vastausprosenttikin oli vain noin 17% (67/400). Toisaalta moni yrittäjä oli täysin tietämätön koko kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta, joten tiedottamista on selkeästi lisättävä ja pohdittava, mitkä olisivat mahdollisimman suuren kohdeyleisön saavuttavia keinoja. Jotta tietopaketista saataisiin mahdollisimman yrittäjäystävällinen, pyydettiin sen suunnitteluun mukaan halukkaita yrittäjiä, jotka antaisivat omia ideoitaan tietopaketin toteutukseen. Yrittäjillä ei löytynyt halukkuutta tähänkään, joten mukana oli vain yksi yrittäjien edustaja, joka olikin erityisen kiinnostunut aiheesta ja ideoimisesta.

Jätelain uudistuessa 2011 muutettiin ongelmajätteen nimeksi vaarallinen jäte, ja siksi kirjeiden kanssa olisi pitänyt laittaa myös lista vaarallisista jätteistä, koska niiden tunnistaminen ei ollutkaan itsestään selvää, vaan vaaralliseksi jätteeksi miellettiin jotain erittäin vaarallista, vaikkapa räjähdde. Vaikka jäteyhtiöt ovat kiitettävästi lähteneet tiedottamaan ja opastamaan vaarallisen jätteen tuottajia, esiintyy suurta epätietoisuutta asiasta. Tulevaisuudessa varmastikin tietoisuus on paljon laajempaa, kuin nykyisin, koska tietoa annetaan jo koulussa. On muistettava, että osa yrittäjistä on lapsena 50-70-luvulla käyttänyt esimerkiksi täysin turvallisena pidettyä Täystuho-merkkistä DDT:tä sisältävää hyönteismyrkkyä,

muurahaisille ja muille hyönteisille ja jopa täiden sekä muiden syöpäläisten häätöön hiuksiin ja keholle. Edellä mainitusta johtuen on vanhemmalla polvella vielä vääränlainen käsitys vaarallisista jätteistä ja jätteiden vaaroista.

Yrittäjille järjestettiin myös tiedotus- ja keskustelutilaisuus, johon asiantuntijoina saapui esitelmöijät Fortum Waste Solutions Oy:ltä. Se, etteivät yrittäjät osallistuneet tilaisuuteen, kertoo juuri siitä, ettei ymmärretä tai ei haluta ymmärtää, että kyse on lakisääteisestä asiasta ja nyt olisi ollut tilaisuus vaikuttaa siihen, miten asia Orimattilassa toteutetaan.

Lakien ja asetusten lukeminen, sekä eri lähteiden kerääminen oli varmasti työn vaativin osuus, vaikkakin erittäin informatiivinen. Koska materiaalia kertyi paljon, jouduttiin jo karsimaan ja pohtimaan, mitä otetaan mukaan tietopakettiin. Tarkoituksena oli saada tiivis paketti, jossa ei ole liikaa tekstiä, koska sellaiset jää auttamattomasti lukematta. Toivon, että tästä työstä olisi hyötyä Orimattilan kaupungin ympäristönsuojeluvalvontaviranomaiselle jatkosuunnitelmia tehtäessä sekä mahdollisesti myös muille kunnille, jotka vasta suunnittelevat vaarallisten jätteiden valvontaa.

LÄHTEET

ELY-keskus 2016. Jätekuljetusten valvonnan kehittämishanke [viitattu 14.3.2019]. Saatavissa: https://www.ely-keskus.fi/web/ely/varsinais-suomi-jatekuljetusten-valvonnan-kehittamishanke?p_p_id=122_INSTANCE_aluevalinta&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_r_p_564233524_resetCur=true&p_r_p_564233524_categoryId=14406

Halme, K. 2019. Jätehuollon kehitys itsenäisen Suomen historiassa. Suomen kiertovoima [viitattu 27.2.2019]. Saatavissa: <https://kivo.fi/jatehuollon-kehitys-itsenaisen-suomen-historiassa/>

HSY 2017. Kiitos kun lajittelet. Miten tunnistat vaarallisen jätteen [viitattu 27.2.2019]. Saatavissa: <https://www.kiitoskunlajittelet.fi/2017/09/12/miten-tunnistan-vaarallisen-jatteen/>

Jätelaki 646/2011.

Krabbe, K. 2017. Maailma muuttuu, jäte pysyy. Jäteplus 3/2017. Jätehuoltoyhdistys ry [viitattu 27.2.2019]. Saatavissa: <http://www.jateplus.fi/jateplus-32017/maailma-muuttuu-jatepysyy/>

Laki ympäristövahinkojen korvaamisesta 737/1994.

Mattsson, L. 2016. Ohje kunnan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman laatimiseen. Kuntaliitto [viitattu 16.7.2019]. Saatavissa: https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/ohje_valvontasuunnitelma_valvontaohjelma_kysvo%2027052016.pdf

Orimattilan kaupunki 2017. Valvontasuunnitelma 2017-2020 [viitattu 21.3.2019]. Saatavissa: <https://www.orimattila.fi/palvelut/luonto-ja-ymparisto/ymparistovalvonta/valvontasuunnitelma>

Orimattilan kaupunki 2019a. Jätteiden määrä. [viitattu 4.3.2019]. Saatavissa: <https://www.orimattila.fi/palvelut/luonto-ja-ymparisto/ympariston-tila/jatteiden-maara>

Orimattilan kaupunki 2019b. Jätehuoltoon liittyminen 2019. Orimattila [viitattu 5.3.2019]. Saatavissa: <https://www.orimattila.fi/palvelut/asuminen/jatehuolto/jatehuoltoon-liittyminen>

Pausch-Homblè, K. 2018. Eurooppa-neuvosto. Jätehuolto ja kierrätys: neuvostolta uudet säännöt 2018. [viitattu 27.2.2019]. Saatavissa: <https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2018/05/22/waste-management-and-recycling-council-adopts-new-rules/>

PIMA-asetus 214/2007. Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista

Päijät-Hämeen jätelautakunta 2019. Alueen jätehuoltomääräykset [viitattu 27.6.2019]. Saatavissa: [https://www.lahti.fi/AjankohtaistaSite/KuulutuksetSite/Documents/Päijät-Hämeen%20jätelautakunnan%20alueen%20jätehuoltomääräykset%201.7.2019%20alkaen.pdf](https://www.lahti.fi/AjankohtaistaSite/KuulutuksetSite/Documents/Paijat-Ha-meen%20jatelautakunnan%20alueen%20jatehuoltomääräykset%201.7.2019%20alkaen.pdf)

Sosiaali- ja terveysministeriö 2015. Työsuojeluosasto Työturvallisuuskeskus. Riskien arviointi työpaikalla. [viitattu 11.3.2019]. Saatavissa: https://ttk.fi/files/2941/Riskien_arviointi_tyopaikalla_tyokirja_22052015_kerttuli.pdf

Suomen riskienhallintayhdistys 2013. PK-RH-riskienhallinta [viitattu 24.5.2019]. Saatavissa: <https://www.pk-rh.fi/>

Tukes 2015. Vaarallisten kemikaalien varastointi [viitattu 17.5.2019]. Saatavissa: <https://tukes.fi/documents/5470659/6406815/Vaarallisten+kemikaalien+varastointi/c5cd9a2c-e290-44e9-a7db-6089d08c932d?version=1.0>

Työturvallisuuskeskus 2019. Työturvallisuus- ja työterveysriskien tunnistaminen ja arviointi [viitattu 6.3.2019]. Saatavissa: https://ttk.fi/tyoturvallisuus_ja_tyoterveysriskien_tunnistaminen_ja_arviointi

Työturvallisuuslaki 738/2002.

Valtioneuvoston asetus jätteistä 179/2012.

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista 331/2013.

Ympäristöhallinto 2014. Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta [viitattu 23.5.2019]. Saatavissa: [https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Luvat_ilmoitukset_ja_rekisterointi/YSLn_kertaluonteisen_toiminnan_ilmoitusmenettely/Pilaantuneen_maaperan_puhdistaminen/Ilmoitus_pilaantuneen_maaperan_puhdistam\(8488\)](https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Luvat_ilmoitukset_ja_rekisterointi/YSLn_kertaluonteisen_toiminnan_ilmoitusmenettely/Pilaantuneen_maaperan_puhdistaminen/Ilmoitus_pilaantuneen_maaperan_puhdistam(8488))

Ympäristöhallinto 2015. Pilaantuneen alueen puhdistamisen rahoitus [viitattu 24.5.2019]. Saatavissa: https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Kulutukset_ja_tuotanto/Pilaantuneet_maaalueet/Pilaantuneen_alueen_puhdistamisen_rahointi

Ympäristöhallinto 2019. Pakkausten tuottajavastuu [viitattu 5.3.2019]. Saatavissa: https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Kulutukset_ja_tuotanto/Jatteet_ja_jatehuolto/Tuottajavastuu/Pakkaukset

Ympäristöministeriö 2014. Ympäristöhallinnon ohjeita 6/2014. Pilaantuneen maa-alueen riskinarviointi ja kestävä riskinhallinta [viitattu 23.5.2019]. Saatavissa: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/136564/OH_6_2014.pdf?sequence=1

Ympäristöministeriö 2018a. Jätteet [viitattu 27.2.2019]. Saatavissa: <http://www.ym.fi/fi-FI/Ymparisto/Jatteet>

Ympäristöministeriö 2018b. Vaaralliset jätteet [viitattu 12.3.2019]. Saatavissa: https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Kulutukset_ja_tuotanto/Jatteet_ja_jatehuolto/Jatehuollon_vastuut_ja_jarjestaminen/Vaaralliset_jatteet

Ympäristöministeriö 2019. Jätteiden luokittelu vaaralliseksi jätteeksi – päivitetty opas [viitattu 27.2.2019]. Saatavissa: http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161316/YM_2019_02.pdf?sequence=5&isAllowed=y

Ympäristöministeriö. 2018. Ympäristönsuojelulaki suojelee pilaantumiselta [viitattu 11.3.2019]. Saatavissa: <http://www.ym.fi/download/noname/%7BC3EEF2A2-87FD-4517-8460-D1A7C600370C%7D/102897>

Ympäristönsuojelulaki 527/2014.

LIITTEET

Liite 1. Yrittäjien yhteystiedot

Liite 2. Kirje yrittäjille

Liite 3. Vaarallisen jätteen keräys- ja lajitteluopas Orimattilan yrittäjille

Liite 1. Yrittäjien yhteystiedot

Nimi	Y-tunnus	Osoite	puh.	Jätteet
Auto- ja konekorjaamot, pienkonekorjaamot, MP-korjaamot, huollot, peltityöt				
Asennus-Kivelä Oy / Hannu Kivelä	1024741-0	Keskimäentie 18, 16320 PENNALA	037806782	Kylmäaineet
Autokorjaamo Hynynen Oy / Jukka Hynynen	2268376-2	Lankilantie 185, 16320 PENNALA	040 535 3672	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkinnesteet, akut, loisteputket
Autokorjaamo Pekka Lankinen / Pekka Lankinen	1391014-2	Kauniaistentie 3, 16300 Orimattila	0400 842 266	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkinnesteet, akut, loisteputket
Automaalaamo J. Järvinen Ky / Juha Järvinen	2748689-9	Viikarintie 92, 16300 Orimattila	0400 738 604	Maalijätteet, liuottimet, suojausmateriaalit
Autopeltiseppä M. Sairola / Matti Sairola	2845546-1	Terriniementie 158, 16390 Pakaa	03 779 8585	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkinnesteet, akut, loisteputket
Harrin Service Oy		Asemantie 10 c/o Mäkelän Puusepän-tehdas Oy, 16320 Pennala	03 883 090	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkinnesteet, akut, loisteputket
JH Special works / Jarkko Hirvonen	2312384-7	Teollisuustie 7, 16300 Orimattila	040 841 4156	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkinnesteet, akut, loisteputket
JKK Autojuolto Oy / Pertti Heinonen	2693421-5	Käkelänraitti 2 B, 16300 Orimattila	044 989 6682	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkinnesteet, akut, loisteputket
JVO Konehuolto Oy / Jussi Lehtiö	2693421-5	Isännäntie 7, (Teollisuustie 7), 16300 Orimattila	040 525 7335	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkinnesteet, akut, loisteputket
Kalustokiilto / Toni Kuortti	1475824-2	Tyynekuja 11, 16300 Orimattila	0400 710 563	Liuottimet, maali- ja vahajätteet, pesuaineet
Konehuolto Aulinen Ky	0488786-8	Antinkulmantie 1, 16200 Artjärvi	03 760 2247	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkinnesteet, akut, loisteputket
Lahden autoehostus T:mi Harri Ovaska	1568771-4	Töyryläntie 4, 16300 Orimattila	040 700 1619	Liuottimet, maali- ja vahajätteet, pesuaineet, öljyiset jätteet, kytkin- jarru- ja jäähdytinnesteet, akut, loisteputket
LT-Autokorjaamo Ky	0580130-9	Kärkytie 17, 16300 Orimattila	03 777 4498 tai 044 700 4498	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkinnesteet, akut, loisteputket
Mallusjoen konepalvelu / Jyrki Uotila	2519897-3	Kurpantie 14 A, 16450 Mallusjoki	040 837 9232	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkinnesteet, akut, loisteputket
ML Caravan Oy / Marko Laitinen	2058296-8	Kauniaistentie 5 B, 16300 Orimattila	0400 369 983	
Motopalvelu Niemitalo Oy/ Timo Niemitalo	1047856-9	Messinkitie 5, 16300 Orimattila	03 777 2255	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkinnesteet, akut, loisteputket

Okatek Oy / Olli Nieminen	2697092-9	Luhtikyläntie 176 B, 16300 Orimattila	040 552 1129	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket
Orimattilan autohuolto /Xton Oy/ Atte wahlberg	0808286-4	Orivillentie 4, 16300 Orimattila	03 7777 000	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket. Liuottimet ja pesuaineet
Orimattilan autopelti ja maa- laus / Jussi Kostiainen	1347398-2	Vääräkoskentie 95, 16300 Orimattila	03 777 4422	Maalijätteet, liuottimet, su- ojausmateriaalit
Orimattilan pienkone	2326054-2	Pakaantie 1, 16300 Orimattila	045 655 6750	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket
Pekkalen korjaamo Oy / Jukka Pekkala	0203369-0	Päärniläntie 180, 16300 Orimattila	03 884 5040	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket
Pentti Järvi Ky	0896402-3	Pukkilantie 395 A, 16300 Orimattila	03 779 7244	Ruosteenestoaineet
Pro Street Engines Ky / Tomi Rantakari	2664707-2	Helsingintie 136, 16300 Orimattila	044 360 4426	Öljyiset jätteet
Raskaskonekorjaus Tapio Björn Oy	2714436-2	Pussikuja 2, 16300 Orimattila	044 586 6299	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket
S&W motors / Timo Savi- laakso	2607140-5	Kärrypolku 1 B 3, 16300 Orimattila	040 550 9932	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket
Salmi Jari T:mi	1363550-7	Niisikuja 6, 16300 Orimattila	040 513 5241	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket
Suomen Autopuhdistus Ky	0748352-7	Mustajärventie 491, 16300 Orimattila	0400 812 812	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket
T&T automaalaus Oy/ Lehto- nen Teemu	2579199-6	Vanha Helsingitie 1330, 16510 Luhtikylä	0400 598 669	Maalijätteet, liuottimet, su- ojausmateriaalit
TJO-Tekniikka Oy / Tommi Ojanperä	1628206-5	Leipälänhaara 66, 16350 Niinikoski	040 567 7406	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet
TK-Contents Oy / Kuortti Toni	1475824-2	Kuusirinne 10, 16300 Orimattila	0400 710 563	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket, maalijätteet, liuottimet ja suojausmateriaalit
TMI Eino Kinnunen	1378542-5	Pukkilantie 1315 B, 16450 Mallusjoki	0500 497 232	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket
TMI J. Sydänmaa	2593859-9	Tiaisentie 5, 16300 Orimattila	040 846 7583	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket
TMI T. Vartiainen	1390551-1	Jursalantie 23, 16630 Heinämaa	040 840 6843	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket

TMI Sapiko / Pitkänen Sauli	2563108-7	Teollisuustie 14, 16300 Orimattila	040 706 4449	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket. Pesuaineet
Veijo Rajala Ky	0550893-8	Hasintie 151, 16300 Orimattila	03 777 1257	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket. Leikkuunesteet
VM Auto ja Kone KY	1878560-0	Onkijärventie 67, 16510 Luhtikylä	040 565 2959	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket. Kylmäaineet
Autotarvikkeet				
Kumi- ja lasihuolto Hannu Potinkara	1369656-1	Kärkytie 13, 16300 Orimattila	03 777 1670	Renkaat, akut
Käkelän auto ja rengas Oy / Esko Kaija	1973839-8	Artjärventie 201, 16300 Orimattila	03 777 8177	Jäteöljyt, öljyiset jätteet, renkaat ja vanteet
Betonituotteiden valmistus				
Betonipumppaus Raunio & Roine Oy / Tapani Roine	0678419-2	Apilatie 5, 16300 Orimattila	040 540 0402	Moottoriöljyt, hydraulioöljyt
Hydrauliikka ja pneumatiikka				
JN-Hydro Oy / Jouni Nieminen	1710280-4	Pasinanraitti 9, 16320 Pennala	040 773 7316	Öljyt ja öljyiset jätteet
Jäähdytys- ja tuuletuslaitteiden asennus ja huolto				
Kylmä ja Sähköasennus Ässät Oy / Klaus Katajamäki	2411791-6	Emännäntie 18, 16300 Orimattila	0400 716 544	Kylmäaineet
KylmäLehto Oy / Markku Lehto	2466035-3	Kuivannontie 344 B, 16280 Kuivanto	044 583 3255	Kylmäaineet
Savelan kartano Oy / Samppa Rintala	2640606-8	Haapamäentie 98, 16330 Heinämaa	040 1766 666	Kylmäaineet
Kiinteistöhoito				
Ainon siivouspalvelu Ky	2186905-5	Töyryläntie 7, 16300 Orimattila	0400 539 301	Pesuaineet
Kiinteistöhuolto J. Mäki-Latikka / Jukka Mäki-Latikka	1438113-1	Kankaantie 4, 16300 Orimattila	0400 614 665	Öljyt, lamput, pesuaineet
Nakhiir ky / luuta ja luuttu / Antti Lyyra	1611031-9	Halmaantie 113, 16450 Mallusjoki	0400 711 290	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, loisteputket. Pesuaineet
Maa- ja lumiurakointi Jouko Mäkelä Ky	0453150-3	Pukkilantie 171, 16300 Orimattila	0400 355 325	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut
Matrem Ky / Erkki Mattila	2465092-1	Pengertie 9, 16300 Orimattila	044 540 0212	Lamput, öljyt, pesuaineet,
MVL-Systems Niemi Oy / Harri Niemi	2601351-2	Kääpäkuja 3, 16300 Orimattila	044 080 8781	Lamput, öljyt, pesuaineet,
Noviak Oy / Jaana Haara	2294573-4	Niinikoskentie 443, 16350 Niinikoski	040 848 9714	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut
Nuohoustoimi E. Vikström / Erkki Vikström	1366766-4	Orimattilantie 243, 16270 Villikkala	050 528 9027	

Origohuolto Oy / Tuomo Salmi	2731033-2	Rauhakaari 3, 16300 Orimattila	0400 772 335	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut, loisteputket. Pesuaineet
Orimattilan siivouspalvelu Ky	0550677-2	Alitie 3, 16300 Ori-mattila	050 590 5672	Pesuaineet
Oy BBW Beliwebblackwind / Jose-Luis Eduardo Ramon Ko-ponen Bejaro	0733009-6	Mustajärventie 491, 16300 Orimattila	0400 812 812	Pesuaineet
Puistopoijat / Pekka Auvinen	1388595-2	Niinitie 10, 16350 Niinikoski	03 779 5365	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut
PuMuLei Ay	2714682-7	Pukkilantie 1261, 16450 Mallusjoki	0500 460 303	Pesuaineet
Putkikaman Kiinteistöhuolto Ky / Kari Korkkula	1086409-9	Hietanantie 100 A, 16200 Artjärvi	040 531 1729	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut, loisteputket. Pesuaineet
Päijät-Hämeen ki-inteistöpalvelut Oy	2576311-9	Mikintie 11, 16320 Pennala	040 504 2771	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut, loisteputket. Pesuaineet
R-S siivous	2347195-6	Tietävaläntie 307, 16300 Orimattila	040 531 7476	Pesuaineet
Räisänen Harri	1347999-7		050 527 2190	
San Siivous Oy / Sanna Viita-nen	2523840-2	Salinmäentie 43, 16310 Virenoja	050 558 0052	Pesuaineet
Siivouspalvelu Eija Mäkinen		Kilpikuja 6, 16300 Orimattila	040 523 0141	Pesuaineet
Siivouspalvelu SK / Hotellipal-velu koivisto Oy / Satu Koi-visto	0965494-0	Myllärintie 6 A 4, 16300 Orimattila	040 507 7757	Pesuaineet
Sinikka Koti- ja puutarhapal-velut Oy	2202343-0	Pukkilantie 1261, 16450 Mallusjoki	0500 460 303	Pesuaineet,
TMI J. O. Vuorinen / Juha Vuorinen	2515375-9	Tiisantie 200, 16300 Orimattila	03 779 2282	Pesuaineet,
TMI Kiinteistö Kane	1709045-2	Rälssinraitti 11, 16300 Orimattila	040 546 3076	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut, loisteputket. Pesuaineet
TMI Pm-pesu	1782559-4	Kylätie 5 A, 16300 Orimattila	0400 849 556	Pesuaineet,
TMI Sari Hakala	2626163-9	Pakaantie 821, 16300 Orimattila	040 5611 932	Pesuaineet,
Tuohenmaa Palvelut Oy / Aki Tuohenmaa	0914339-0	Laarikuja 3, 16300 Orimattila	0400 840 932	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut, loisteputket. Pesuaineet
VTTK-Service Ky	1861067-5	Puolaajantie 25, 16300 Orimattila	050 505 6606	Pesuaineet, purkujätteet?
Wanhaus / Vesa Vanhala	1117001-3	Sammaltie 6, 16300 Orimattila	040 936 1972	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut, loisteputket. Pesuaineet
Kirjapainot				

Maarit Ovaska	1352063-8	Käkeläntie 32 AS.7, 16300 Orimattila	040 506 1941	Painovärit
MPT-palvelut Ky	2385008-3	Pakaantie 38 B, 16300 Orimattila	050 555 1441	Painovärit
Silkkipaino Mainos Kaiser Oy / Seija Pasanen	0834982-1	Metsämäentie 39, 16300 Orimattila	0400 700 833	Painovärit
Kivituotteet				
Hautakivi ja Kaiverrus Korelin Oy / Aleksander Korelin	1895822-5	Mallusjoentie 702, 16450 Mallusjoki	0500 939 408	Öljyt,
Kiuaskivi Greijula Ky	0351677-4	Pennalantie 110, 16320 Pennala	03 784 5136	Öljyt,
Orimattilan Kivi Oy / Piia Pou- tanen	0945057-7	Vaakatie 5, 16300 Orimattila	03 777 2597	Öljyt,
Vilhosen Kiviasennus Ky	1048117-8	Vahtilantie 99, 16320 Pennala	040 511 9069	Öljyt,
Kodinkonehuollot				
Mikko Vanhala	1958879-9	Viljaniementie 104, 16300 Orimattila	0400 986 098	Kylmäaineet
Sähkö- ja konehuolto Reijo Teva	1373606-8	Arolanpolku 7, 16300 Orimattila	0500 428 488	Kylmäaineet
Konemyynti, kone- ja laitevuokraus				
Allu Finland Oy / Ola Ulmala	0629165-4	Jokimäentie 1, 16320 Pennala	03 882 140	Öljyt, maalit, liuottimet
Artjärven konevuokraus Ky	1762486-4	Levonmäentie 40, 16230 Artjärvi kk	040 750 53 79	Öljyt,
Avekar Oy / Kaupo Avent	2543896-5	Myllyntie 9, 16310 Virenoja	045 1382 777	Öljyt,
Curate Oy / Hannu Nerg	0776109-9	Hallakoskentie 113, 16510 Luhtikylä	040 900 6720	Öljyt,
Karkkulan kiinteistörakenta- jaat Oy / Teuvo Kuosmanen	0681588-4	Vanha Helsingintie 1480, 16510 Luhtikylä	0500 351 540	Öljyt,
Kone ja Lelu Lehto / Pekka Lehto	2718383-9	Kaitilantie 31, 16300 Orimattila	044 555 1175	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Stopteltat Oy / Terttu-Liisa Keskinen Rönkkö	1759201-4	Ravitie 3, 16300 Ori- mattila	020 747 9454	Pesuaineet
Kuljetusliikkeet				
Arolan kuljetus Oy / Mika Arola	0678579-3	Sampolantie 4, 16300 Orimattila	040 900 0241	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
H. Suomela Ky / Jyrki Suomela	05361111- 2	Pakkasuontie 277, 16310 Virenoja	03 7344 364	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Huhdanoja Oy / Mika Hele- nius	1817553-8	Huhdanojanpolku 10, 16300 Orimattila	040 5050 860	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Kaj Hennum	1376439-2	Lähdekuja 5, 16300 Orimattila	0400 513 428	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
KaRa-Kuljetus / Kari Rantanen	2518684-1	Mikintie 4, 16320 Pennala	040 702 1011	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,

Kokko Jari Pekka	1131589-2	Koskustentie 1130 D, 16280 Kuivanto	0400 716 083	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetus E. Heikkilä Oy / Esko Heikkilä	0988556-2	Kuokkatie 3, 16300 Orimattila	0400 492 042	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut, pesuaineet, liuottimet
Kuljetus Eero Virtanen Oy	2625015-5	Niinikoskentie 521, 16350 Niinikoski	0400 962 479	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetus H. Mannila Oy / Heikki Mannila	2478748-5	Ylöstälontie 1, 16300 Orimattila	040 764 0364	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetus Haiko Oy / Anne Haiko	0946620-2	Heinämäentie 976, 16330 Heinämaa	0400 499 706	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetus J.M. Pynnönen	1498181-5	Artjärventie 363, 16300 Orimattila	040 554 9452	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetus Jarmo Mäkinen	2011480-6	Kotisuontie 7, 16350 Niinikoski	0400 805 505	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetus Juha Luoto Ky	2009351-5	Luhtikyläntie 509 A, 16300 Orimattila	0400 716 325	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetus Lars Åkerberg Oy	0994312-8	Erkontie 18, 16300 Orimattila	040 586 1189	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetus M. Samppa Oy / Mikko Samppa	1967284-3	Heinämaantie 976, 16330 Heinämaa	0400 802 055	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetus Mannertie Ay / Jouni Mannertie	0487046-8	Alitie 6, 16300 Ori-mattila	0400 343 494	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetus Marko Salminen Oy	2450046-4	Haikulantie 177, 16310 Virenoja	040 900 9572	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetus P&K Rantanen Ky	1523065-0	Lauttakuja 4 A 1, 16300 Orimattila	040 587 5160	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetus Petri Salminen Oy	2149925-0	Askelantie 129, 16270 Villikkala	0400 494 963	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetusliike J. Paajanen Oy / Jarkko Paajanen	0900299-3	Arolantie 16, 16300 Orimattila	0400 871 288	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetusliike Markku Vahter-isto Oy	1469851-8	Hilmankuja 4, 16320 Pennala	0400 497 972	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetusliike Pekka Salonen Ky	1034783-3	Luhtikyläntie 1548, 16510 Luhtikylä	040 709 0158	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kuljetusliike Veikko Salminen Ky	0897970-0	Teollisuustie 9, 16300 Orimattila	050 550 2598	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,

Kuljetus-Paakkari Ky / Arto Paakkari	2342365-5	Kauniaistentie 14, 16300 Orimattila	040 827 4483	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Kyytipojat Ky / Kai Sellgren	2222734-5	Orimattilantie 257 B, 16270 Villikkala	040 591 2708	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Leif Keskevaari Transport	2188691-2	Onkijärventie 12, 16510 Luhtikylä	042 738 8301	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Liikenteenharjoittaja Reijo Pöllänen	1370203-6	Suurikyläntie 17, 16230 Artjärvi kk	045 131 4404	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Mikko Kaasinen Oy	2247383-7	Haapastentie 93, 16300 Orimattila	040 540 6039	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Pekka Arola	1345883-8	Arolantie 196, 16300 Orimattila	0400 350 650	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
ProHujanen Ky / Tuukka Hujanen	2724544-6	Kivimäentie 36, 16450 Mallusjoki	045 644 8009	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Salosen kuljetus Oy	2029519-2	Jokimäentie 2, 16320 Pennala	050 911 7344	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Soraliike Jantunen / Toni Jantunen	0524874-2	Linnustontie 5, 16300 Orimattila	0500 416 900	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Tapani Manselius	1366786-7	Keiturintie 248, 16510 Luhtikylä	0400 714 340	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
TMI Klaus Vilander	2114657-8	Töyryläntie 48 B, 16300 Orimattila	044 313 1154	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
TMI Lasse Tarvainen	2451019-5	Uotilantie 14, 16320 Pennala	040 327 4162	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
TMI P.Ahonen / Pasi Ahonen	2534759-6	Artjärventie 375, 16300 Orimattila	044 543 7299	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
TMI P. Korkala / Pasi Korkala	2214255-2	Päärniläntie 75, 16300 Orimattila	040 828 8115	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
TMI Peter Viljanen	1715244-9	Äyräsmäentie 5, 16300 Orimattila	03 777 4784	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
TMI Seppo Venesjärvi	1356788-2	Pääskyntie 9, 16300 Orimattila	040 777 1429	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Vallas Jari	1382905-3	Pukkilantie 1471, 16300 Orimattila	0400 494 900	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Virtasen kuljetus Oy / Råman Jari)	0129849-4	PL 28, 16301 Orimattila (Laaksotie 11, 16300 Orimattila)	044 592 6453	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
LVI-työt ja tarvikkeet				

Asennus masu Oy / Husu Matti	2197153-5	Krapujoentie 122, 16450 Mallusjoki	0400 712 137	Kylmäaineet, asbesti,
AY LVI-työ Putkipari / Rami Korkkula	0205694-8	Ratulantie 78 B, 16200 Artjärvi	03 760 1209	Kylmäaineet, asbesti,
Etelä-Suomen LVI-palvelu Oy / Ville Partonen	2743112-6	Niemenojantie 46, 16390 Pakaa	050 338 9409	Kylmäaineet, asbesti,
Hakonen palvelut / Jarkko Hakonen	2109207-1	Huhdantie 21, 16300 Orimattila	040 544 7598	Kylmäaineet, asbesti,
Jartsan Putki ja Pelti / Jari Hämmäläinen	2349015-3	Kotisuontie 37 A, 16350 Niinikoski	040 516 2874	Kylmäaineet, asbesti,
Kiinteistöautomaatio L Mäkinen	1730771-1	Keskimäentie 11, 16320 Pennala	0400 673 575	Kylmäaineet, asbesti,
Krantec Oy / Antero Salminen	2012830-0	Viikarintie 165, 16300 Orimattila	0400 728 500	Kylmäaineet, asbesti,
Kylmämies Oy / Ari Kouvalainen	2089176-0	Käkeläntie 26, 16300 Orimattila	0400 495 515	Kylmäaineet, asbesti,
LSV tekniikka Oy / Jari- Pekka Jokinen	2621272-2	Ylitie 191, 16280 Kuivanto	044 380 3803	Kylmäaineet, asbesti,
LVI Kaikko Oy / Heikki Kaikko	2552622-8	Rantatie 12 D 34, 16300 Orimattila / Autokallentie 3, 16300 Orimattila	03 3397 1568	Kylmäaineet, asbesti,
LVI-Putkikama Kari Korkkula Oy	2424722-7	Hietanantie 100 A, 16200 Artjärvi	040 531 1729	Kylmäaineet, asbesti,
Orimattilan lämpöasennus Oy / Hämmäläinen Jorma	0956249-9	Arolantie 135, 16300 Orimattila	0500 497 957	Kylmäaineet, asbesti,
Orimattilan putkityö Oy / Hannu Tuominen	0129834-7	Tokkolantie 8, 16300 Orimattila	040 513 8073	Kylmäaineet, asbesti, öljyiset jätteet
P-H Putkimiespalvelut Oy / Jukka Pekkanen	2474508-2	Värntinäkuja 6, 16300 Orimattila	040 500 9721	Kylmäaineet, asbesti,
Rautarakenne Tuohiluoma / Pekka Tuohiluoma	1371387-8	Riihelänmäki 4, 16280 Kuivanto / (Naulasaarentie 48)	0400 685 626	Kylmäaineet, asbesti,
Salo Reima	2472151-5	Rantatie 6 C 35, 16300 Orimattila	040 812 0806	Kylmäaineet, asbesti,
Suomen kiinteistölämpö Oy / Hakonen Saija	2618615-7	Huhdantie 21, 16300 Orimattila	044 705 8002	Kylmäaineet, asbesti,
Lämpöpumppuja ja huolto- liikkeitä				
Lahden lämpöpumppuhuolto / AirCo Oy / Tommi Hykkyrä	2781369-3	Raikkolantie 47, 16350 Niinikoski / Tokkolantie1, 16300 Orimattila	044 309 3433	Kylmäaineet,
Maa- ja metsätalouskoneiden korjaus ja huolto				
Maaseututekniikka Mettinen Oy / Janne Mettinen	2497586-5	Eerolantie 65, 16200 Artjärvi	045 671 9789	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Maa- ja vesirakentaminen, koneurakointi				
Aaltonen Tero	1354120-1	Mustajärventie 471 A, 16300 Orimattila	03 785 1101	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Heiniluoma Reijo	1344730-3	Köylintie 204, 16350 Niinikoski	0400 493 481	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,

HT-Kaivinkonepalvelu Oy	1068434-6	Karpalotie 1 as 4, 16300 Orimattila	0400 324 225	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Hämäläinen Heimo	1376479-8	Pihlajakaari 12, 16300 Orimattila	0500 350 509	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Hämäläinen Tommi Maanra- kennus	1377946-3	Piikainkyröntie 280, 16300 Orimattila	0400 971 293	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Isotalo Jari	2151550-5	Heivatajantie 214, 16200 Artjärvi	050 5755 840	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Jamica Oy / Mika Nieminen	1802525-7	Pengertie 10 F 2, 16300 Orimattila	040 742 0962	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
JaSeKaivuu Oy	2037178-1	Luhtikyläntie 737 B, 16300 Orimattila	044 251 2838	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
(Kaivinkone)Urakoitsija Petri Greijula	1383339-4	Pennalantie 110, 16320 Pennala	0400 717 336	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Kaivintyö Jussi Knuuttila	1518837-6	Heinämaantie 840, 16330 Heinämaa	050 505 5568	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Kaivinyhtymä Koskinen Ky (Antti Koskinen)	0690738-3	Vappulantie 118, 16330 Hietana	040 507 1306	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Kaivuu OL-PE Oy (Olli-Pekka Torila)	2104844-1	Heinämaantie 569, 16330 Heinämaa	040 701 1611	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Konepalvelu Pärhä Ay	2347192-1	Piikainkyröntie 524, 16300 Orimattila	040 561 0729	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Koneurakointi Ilkka Pirhonen	1369129-3	Pakaantie 505, 16300 Orimattila	0400 493 859	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Koneurakointi Matti Helenius	1365569-8	Pukkilantie 789, 16300 Orimattila	0400 797 177	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Koneurakointi Petri Villberg Ky	2541851-8	Koivukaari 2 C 22, 16300 Orimattila	040 753 7323	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Koneurakointi Sauli Yläraakkola	1834445-0	Piikainkyröntie 386, 16300 Orimattila	040 586 8383	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Koneurakointi T. Wirman Ky	1747704-0	Sivintie 23, 16260 Hietana	050 594 5081	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Kuivannon maatalouskoneu- rakointi T:mi	2317220-0	Konnuntie 373, 16280 Kuivanto	040 526 1126	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Louhintaliike Vesa Laaksonen	1370083-1	Pukkilantie 219, 16300 Orimattila	0400 351 455	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut, räjähteet
Maanrakennus Jouni Murto	1364675-9	Kirkkoäyräantie 13, 16200 Artjärvi	044 071 2543	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,

Maanrakennus Komi Ky	0617207-3	Köylintie 102, 16350 Niinikoski	0400 495 420	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Maanrakennus Toni Lilja Oy	1836034-6	Mikonpolku 3, 16300 Orimattila	0400 453 195	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Maansiirto Clewer Oy	1073694-3	Karpalotie 6, 16300 Orimattila	0400 460 641	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Maansiirto Seppo Lehto	1388731-7	Pukkilantie 1136, 16450 Mallusjoki	0400 541 328	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Maansiirtoliike Erkki Heikkilä Oy / Arttu Heikkilä)	0364132-1	Terveystie 6, 16300 Orimattila	0400 840 165	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Marte Oy 7 Tero Hoikkanen	2036531-4	Laulajantie 25, 16300 Orimattila	040 500 4954	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Mydeco Oy / Marko Masalin	1074884-8	Kyntömiehentie 1, 16300 Orimattila	040 912 8656	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Niinikosken kaivin Rajala Oy / Tommi Rajala	0519624-1	Niinikoskentie 512, 16350 Niinikoski	0400 352 423	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Olli Jähi	2584119-9	Uudenkartanontie 65 A, 16300 Ori-mattila	040 557 6159	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Oy Pojoco LTD / Jari Manni-nen	1811734-6	Haapastentie 431, 16310 Virenoja	0400 675 857	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Paakkinen Mikko	1344483-1	Koulutie 40, 16300 Orimattila	0400 715 472	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Päijät-Hämeen koneurakointi Ky / Juho Kananen	2419583-4	Kuivannontie 873, 16280 Kuivanto	044 049 2977	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Pärhä Oy / Petri Pärhä	0756157-2	Sepänjoentie 125 A, 16330 Heinämaa	040 526 9119	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Räisänen Jouko	1384983-9	Niittyvillantie 9 B, 16300 Orimattila	03 777 5914	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Salaojaurakoitsija Lehtinen Pertti	1362042-8	Taulunportti, 16200 Artjärvi	03 760 1191	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Salmi Jouko	1364058-4	Pakaantie 1133, 16300 Orimattila	0400 715 868	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Salmi Kaivin Oy / Mikko Salmi	2367983-7	Rauhankaari 3, 16300 Orimattila	0500 772 335	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Simerk Oy / Santala Simo	1735930-0	Terveystie 6, 16300 Orimattila	040 551 2998	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,
Sirkkalan maansiirto Oy / Juha Sirkkala	0745787-1	Ristmäentie 49, 16390 Pakaa	0500 493 503	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin-nesteet, akut,

Sortuma Oy / Johannes Kraus	2639488-8	Tullintie 3 A 3, 16300 Orimattila	050 566 0713	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Suomela Juha	1378026-1	Sammalistontie 179, 16300 Orimattila	0400 496 148	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Syväranta palvelut Ky	1952662-7	Keiturintie 2, 16510 Luhtikylä	050 597 7519	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Taavila Pekka	1375921-9	Mallusjärventie 56, 16300 Orimattila	0400 354 589	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
TMI Kari Kuusela	2256948-4	Likotie 83, 16300 Orimattila	044 275 2244	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
TMI Koneurakointi R. Ahola / Risto Ahola	1354149-8	Aholantie 19, 16270 Villikkala	0400 355 351	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
TMI Pirhonen Esa	1357396-7	Pakaantie 483, 16300 Orimattila	0400 611 016	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Traktoripalvelu Laitinen / Martti Laitinen	1391511-1	Hasintie 423, 16300 Orimattila	0400 495 135	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Vilja Eero	1386285-7	Niittyvillantie 6, 16300 Orimattila	0400 352 994	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Maalausliikkeet				
IJP julkisivumaalaus Oy / Han- hela Pasi	1446195-9	Savistentie 66, 165410 Luhtikylä	040 516 6592	Maalijätteet, liuottimet
Maalaus ja Tasoite Veljekset Järvinen Oy	0759123-7	Sipilänkuja 2, 16300 Orimattila	03 777 3372	Maalijätteet, liuottimet
Maalausliike K. Tynkkynen Oy / Sami Tynkkynen	0562745-1	Lehmuskaari 13, 16300 Orimattila	0400 493 625	Maalijätteet, liuottimet
Maalausliike Repton Oy / Jyrki Kuustie	1790816-2	Emännäntie 16, 16300 Orimattila	0400 944 054	Maalijätteet, liuottimet
Rakennuspalvelu Kainulainen / Mika Kainulainen	1963348-1	Ainontie 4, 16320 Pennala	040 708 8458	Maalijätteet, liuottimet
TMI Maalaus ja saneeraus Kari Arola	1536141-5	Rantatie 6 B 24, 16300 orimattila	0400 716 965	Maalijätteet, liuottimet
TMI SK Maalaus	2684372-7	Pennalantie 307, 16320 Pennala	040 736 5536	Maalijätteet, liuottimet
Maataloutta tukevat palvelut				
Salpausselän koneasema Ay	2327681-9	Tuorakankuja 50, 16510 Luhtikylä	040 522 2167	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Vallas Jari	1382905-3	Pukkilantie 1471, 16450 Mallusjoki	0400 494 900	Jäteöljyt ja öljyiset jätteet, jäähdytin-, jarru- ja kytkin- nesteet, akut,
Metallirakenteet				
Erlax Oy / Neuvonen Torsti	0930162-7	Takojantie 8, 16300 Orimattila	040 513 0551	Jäteöljyt, leikkuunesteet, maalit
Ferroplan Oy / Patosalmi Minna	0690413-1	Takojantie 4, 16300 Orimattila	020 718 9720	Jäteöljyt, leikkuunesteet, maalit
Hiomapojat Oy / Mika Hyytiäinen	0754548-4	Kaitilantie 30, 16300 Orimattila	020 7622 390	Jäteöljyt, leikkuunesteet, maalit

Hitsaus/Asennus Kuisma Oy / Timo Kuisma	2104573-4	Vehkakorventie 4, 16300 Orimattila	040 753 0315	Jäteöljyt, leikkuunesteet, maalit
HJ-koneistus Oy / Janne Pitkänen	1076105-7	Tietäväläntie 435, 16300 Orimattila	040 722 1814	Leikkuunesteet
HTR-Hydraulics Oy / Tuominen Ralle	2333995-5	Messinkitie 12, 16300 Orimattila	0400 705 645	Hydrauliöljyt, jäteöljyt
Jansta Oy / Janne Kangas	2300410-0	Sivutie 84, 16300 Orimattila	040 556 6549	Jäteöljyt
Jes Metal avoin yhtiö	2542682-5	Lampitie 10, 16310 Virenoja	050 536 4890	Jäteöljyt
JN Kone Metalli Oy / Jouni Nurminen	1082235-8	Takojantie 7, 16300 Orimattila	040 354 5802	Jäteöljyt, leikkuunesteet
Jokopa Oy / Olli Nieminen	0876545-4	Pronssitie 9, 16300 Orimattila	040 552 1129	Jäteöljyt
JPS-Saarinen Oy / Juha-Pekka Saarinen	2140095-1	Tönnönkoskentie 15, 16300 Orimattila	045 125 5251	Jäteöljyt
JP works	2545474-6	Röllikuja 1, 16300 Orimattila	040 703 8323	Jäteöljyt
Karimäen Metalli Ky	1603494-2	Karimäentie 92, 16300 Orimattila	040 544 4267	Jäteöljyt, leikkuunesteet
Ketolan metalli Oy	0752131-9	Vainiontie 95, 16260 Hietana	03 760 1870	Jäteöljyt, leikkuunesteet
Koneistus Koistinen Oy	0432076-5	Murrontie 31, 16450 Mallusjoki	040 865 2099	Jäteöljyt, leikkuunesteet
Konepaja Meiseri Ky	0707155-7	Sorvarintie 1, 16200 Artjärvi	03 760 2119	Jäteöljyt
LE-MET Oy	1708585-6	Kaitilantie 30, 16300 Orimattila	010 470 2220	Jäteöljyt, maalijätteet
Kar-Ko Invest Oy / Rauno Karvinen	0399146-0	Orivillentie 15, 16300 Orimattila	03 777 2363 / 03 7772402	Jäteöljyt, maalijätteet
Metallisorvaamo Eero Sinisalo	1366386-6	Hasintie 39, 16300 Orimattila	03 777 4574	Jäteöljyt, leikkuunesteet
Metallityö Rauno Lankinen	1390671-7	Konnuntie 131, 16280 Kuivanto	040 516 1884	Jäteöljyt
MH mobil / Mika Häyrynen	2629067-5	Vähä-Kummilantie 61, 16320 Pennala	040 519 6610	Jäteöljyt, leikkuunesteet
Nesco invest Oy	2394855-8	Teollisuustie 8, 16300 Orimattila	040 735 3560	
Nesco Oy / Heikkonen Pasi	0432656-9	Teollisuustie 8, 16300 Orimattila	020 735 3560	Jäteöljyt, leikkuunesteet
Orfer Oy / Jussi Muikku	0129868-9	Vaakatie 9, 16300 Orimattila	03 777 6066	Jäteöljyt, leikkuunesteet, maalit
Orimattilan metallikaluste	1606011-2	Rahkaistentie 67, 16300 Orimattila	0400 946 695	Jäteöljyt, leikkuunesteet, maalit
Orimattilan metallituote Oy	0290404-6	Vaakatie1, 16300 Orimattila	03 777 6066	Jäteöljyt, leikkuunesteet
Orima-tuote Oy / Mikko Ahonen	0974668-5	Kankaaantie 6, 16300 Orimattila	03 872 100	Jäteöljyt, leikkuunesteet
Rainman Oy		Teollisuustie 8, 16300 Orimattila	020 735 3560	Jäteöljyt, leikkuunesteet
Re-Metal Oy / Timo Vapamaa	0727060-1	Nyplääjänkuja 4, 16300 Orimattila	050 363 6800	Jäteöljyt, leikkuunesteet
RP-Koneistumiehet Oy / Tapio Tuominen	0694347-2	Messinkitie 12, 16300 Orimattila	0400 705 645	Jäteöljyt, leikkuunesteet
Speweld Service Oy / Lasse Keskevaari	2273109-0	Käkelänraitti 16, 16300 Orimattila	050 529 0598	Jäteöljyt, leikkuunesteet

Vasmet Oy / Jorma Vatèn	1935961-1	Luhtikyläntie 1558, 16510 Luhtikylä	03 873 020	Jäteöljyt, leikkuunesteet, maalijätteet
Vesivek Oy / Orimattilan tehdas	0951383-0	Teollisuustie 10, 16300 Orimattila	03 735 4521	Jäteöljyt, leikkuunesteet
Wemasto Oy / Niko Perttola	2116835-5	Teollisuustie 3, 16300 Orimattila	03 525 9022	Jäteöljyt, leikkuunesteet
Metsätaloutta palveleva toiminta, metsähoito				
Elonen Aimo	2406449-8	Luhtikyläntie 581, 16300 Orimattila	050 566 3650	Jäteöljyt
Metsä kasvu Ky	2620796-6	Nyplääjänsäntie 2 A 3, 16300 Orimattila	050 529 1544	Jäteöljyt
Metsähoitoyhdistys Uusimaa	1564358-6	Käkeläntie 11, 16300 Orimattila	019 687 4333	Jäteöljyt
Mil-Pilke / Anne-Marie Lankila	2318255-6	Porlammintie 176, 16230 Artjärvi	044 3211 407	Jäteöljyt
TMI Metsäjätkä	2582766-1	Haikulantie 270, 16320 Virenoja	044 015 1321	Jäteöljyt
Virain metsäpalvelu Ky		Salmelanrinteentie 3 A 4, 16200 Artjärvi	040 527 4129	Jäteöljyt
Moottoriajoneuvojen myynti, vuokraus, huolto ja korjaus				
Autopiste Rantanen / Juha Rantanen	1375392-5	Isokylä 4, 16330 Heinämaa	0400 844 596	Jäteöljyt, liuottimet
Best Cars Finland	2435053-1	Luhtipolku 19, 16510 Luhtikylä	044 971 2525	Jäteöljyt, liuottimet
Carajorri Oy / Riitta Heikkilä	0129878-5	Viikarintie 198, 16300 Orimattila	0400 411 610	Jäteöljyt, liuottimet
Citycat Oy / Niko Jeskanen	0997266-6	Pakaantie 1, 16300 Orimattila	044 355 4554	Jäteöljyt, liuottimet
Japan Motors Oy	2270799-8	Mallusjoentie 809, 16450 Mallusjoki	09 271 5100	Jäteöljyt, liuottimet
KP keinopinta	1654045-8	Ylitie 170, 16280 Kuivanto	0400 712003	Jäteöljyt, liuottimet
Orimek Ky	0654117-4	Itärinne 1, 16300 Orimattila	0400 456 771	Jäteöljyt, liuottimet
Roadpirate trucking tmi	2320242-2	Asevelitie 4, 16300 Orimattila	050 529 0932	Jäteöljyt, liuottimet
T:MI D. Blomerus	2133445-6	Heinämaantie 6, 16300 Orimattila	040 768 7570	Jäteöljyt, liuottimet
Vehkajärven auto Oy	1721732-9	Tokkolantie 1 B, 16300 Orimattila	0400 423 026	Jäteöljyt, liuottimet
VM Auto ja Kone Ky	1878560-0	Onkijärventie 67, 16510 Luhtikylä	040 565 2959	Jäteöljyt, liuottimet, renkaat
Puun korjuu ja sahaus				
Avainpuu Ky	2019748-8	Salustentie 294, 16300 Orimattila	400 490 822	Jäteöljyt
Biomurskaus Oy	1904665-8	Heinämaanraitti 79, 16330 Heinämaa	040 586 1189	Jäteöljyt
Hämäläinen Eero	1390179-9	Piikainkyröntie 280, 16300 Orimattila	03 777 2776	Jäteöljyt
Hämäläinen Mikko	1346964-1	Lautsillantie 6, 16320 Pennala	040 560 3883	Jäteöljyt
IK-laatuhaakuut Ky	0957324-3	Helsingintie 336 B, 16300 Orimattila	0400 933 195	Jäteöljyt

Ilkan hake Oy	2765727-2	Sammaltie 8, 16300 Orimattila	040 550 9544	Jäteöljyt
Koivutuote Kuusisto	1368885-2	Salustentie 294, 16300 Orimattila	03 778 1122	Jäteöljyt
Metsäkoneurakointi Juha Vainio	1372922-0	Vainiontie 70, 16260 Hietana	03 760 1804	Jäteöljyt
Ormeko Oy	1093509-6	Helsingintie 336 C, 16300 Orimattila	050 045 2852	Jäteöljyt
OT-Lähikuljetus / Olavi Val- lioniemi	0749799-6	Kuusirinne 19, 16300 Orimattila	040 521 0192	Jäteöljyt
Pakaan puu ja pilke Oy / Jari Tiainen	2019519-1	Männistöntie 91, 16390 Pakaa	0400 228 350	Jäteöljyt
Puu- ja pakkaustyö Reijonen / Seppo Reijonen	0830530-0	Teollisuustie 15, 16300 Orimattila	040 551 1789	
Puutavaraliike Hakatie Maarit	2545611-9	Mattilantie 6, 16390 Pakaa	040 738 2252	
Pw Detail Oy / Hannu Nerg	1606264-4	Hallakoskentie 113, 16510 Luhtikylä	040 900 6720	
Kuivannon Metsätyö Palvelu Tmi	1365444-1	Sikopiirintie 101 A, 16280 Kuivanto	040 596 4481	Jäteöljyt
Teemapuu / Marjaana Oja- maa	1543538-1	Ojamaantie 30, 16300 Orimattila	040 025 2648	Jäteöljyt
Varemon Puupaja Tmi / Ju- hani Varemo	1362874-5	Ylitie 373, 16280 Kuivanto	03 763 5234	
Puutarhatyöt				
Etelä- Suomen Ajoväylä ja Piha Oy / Reino Mannertie	0930903-9	Alitie 6, 16300 Ori- mattila	0400343494	Jäteöljyt
Hansun Risut ja Ruusut	2629063-2	Pasinanraitti 6, 16320 Pennala	040 515 0000	Jäteöljyt
Hopeakuusi Toivari Oy / Anne Järvinen	1926947-2	Lahdentie 107, 16300 Orimattila	03 777 1552	
KK-Pihapalvelut / Kalle Koskinen	2489557-4	Myllärintie 4 as 4, 16300 Orimattila	050 585 8551	Jäteöljyt
? Piha- ja vihersuunnittelu Grönblom / Eeva-Liisa Grön- blom	1667241-8	Helsingintie 142, 16300 Orimattila	040 579 9153	Jäteöljyt
TK- Pihatyö om. Tero Kiiveri	1386057-9	Männistöntie 209, 16390 Pakaa	044 584 1418	Jäteöljyt
Tommiska Jari	1508953-8	Uudenkyläntie 126 A, 16200 Artjärvi	040 533 1577	Jäteöljyt
Vihertyö Katsura / Heli Lahto- nen	2405221-9	Muuraintie 17, 16300 Orimattila	045 880 6650	Jäteöljyt, torjunta-aineet
Rakennusala				
Aisrak Tmi / Antti Simola	2477562-8	Raikkolantie 720 B, 16390 Pakaa	040 541 3959	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Ari-Laatoitus Ky	0670015-5	Marinkaari 5, 16300 Orimattila	040 035 3468	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Asennus Rajamäki Ky	1992848-2	Villintie 30, 16300 Orimattila	0400 841 490	Maalit, liuottimet
Asennuspalvelu Huuhka Oy	2849950-1	Hakapellontie 77, 16450 Mallusjoki	03 779 7113	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
AY Lehmuskorven mökit	0369379-7	Vanha Helsingintie 1939, 16510 Luhtikylä	03 785 2673	
Betonilattiat Jarkko Patjas	2482689-4	Virenojaantie 307, 16310 Virenoja	040 741 0667	

Clewercon Oy /	2735722-9	Mäkiaukio 5, 16310 Virenoja	040 752 7358	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Etelä-Suomen Raksa Oy / Airi Varpa	2618792-6	Ylitie 519, 16280 Kuivanto	040 163 2125	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Farm Engineering Oy / Andrei Bogoljubov	2302743-3	Heivatajantie 214, 16200 Artjärvi	046 541 8148	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Fredi-Fix	2391603-8	Myllytie 38, 16310 Virenoja	045 650 2921	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Grönblom Raine	1392193-3	Pukkilantie 585, 16300 Orimattila	0400 131 963	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Hasi Rakennuspalvelu Tmi Harri Simola	1872937-7	Salustentie 242, 16300 Orimattila	040 546 7691	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Heikki Saarinen Ky	0482210-8	Tokkolantie 5, 16300 Orimattila	03 871 220	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Hirsitalopalvelu T. Näräkkä Ky	0669146-3	Arvonkaari 6, 16300 Orimattila	050 049 3561	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Hämtech / Antti Hämäläinen	1965237-5	Verkatie 7, 16300 Orimattila	040 767 9883	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
J. Kokko Oy / Jarkko Kokko	1776599-0	Viertotie 10, 16300 Orimattila	040 580 2082	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
JH Special Works	2312384-7	Kotikumuntie 6 A, 16300 Orimattila	040 841 4156	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Jokafix Oy / Jouni Venäläinen	2190724-2	Seuratie 6, 16270 Villikkala	040 064 0774	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, asbesti
Jukrak Oy / Jukka Saarelainen	2320936-8	Onnelantie 44 B 1, 16310 Virenoja	040 418 0371	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Jyrki Dahlqvist Oy	1048289-1	Lähteenmäentie 19, 16320 Pennala	0400 845 193	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Jyrki Talikka Logster	1944669-4	Pengertie 13, 16300 Orimattila	040 210 9079	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Kenset Oy / Markku Virtanen	0809607-8	Viljamaantie 2, 16300 Orimattila	040 049 6301	
KKK Asennus- ja rakennustyöt	2411270-1	Lähteenmäentie 6, 16320 Pennala	044 333 6793	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Kodikas Tähti-Koti Oy / Veka Ruotsalainen	2701132-4	Päärniläntie 57, 16300 Orimattila	040 566 9616	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Lahden Rakennuspalvelu Oy / Juha Hämäläinen	1454657-3	Lankilantie 56, 16320 Pennala	040 708 5229	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, asbesti
Lahden Rakentava Oy / Olli Mäkelä	2731740-3	Erkontie 18, 16300 Orimattila	040 556 4563	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Lahden Tilaremontit Oy / Lauri Matikainen	2348624-2	Nurmiorlinkuja 2, 16300 Orimattila	040 517 7251	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, asbesti
Lattiaurakointi Viljanen / Matti Viljanen	2539538-7	Kuusitie 9, 16300 Orimattila	040 844 0185	Laastit, maalit, liuottimet
Maxirakennus Oy / Marko Purtilo	2394308-7	Erkontie 12, 16300 Orimattila	040 042 2973	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Megalattiat Oy / Juha Virnes	1777724-6	Teollisuustie 17, 16300 Orimattila	03 777 2374	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, öljyt
Mekuel Oy / Kalle Mäkelä	2772545-8	Metsäkulmantie 169, 16330 Heinämaa	040 049 9414	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, öljyt
Mika-Matin Brodeeraus Ky	1840367-6	Lehmuskaari 11, 16300 Orimattila	040 098 2321	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, asbesti
Mione Oy / Mikko Iivonen	2043563-4	Kultapiiskunkuja 3, 16300 Orimattila	040 047 1857	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Moronica Oy	2172051-7	Koivukaari 5, 16300 Orimattila	0400 955 996	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet

MT-Tuuri tmi / Marko Tuuri	2163641-1	Piennartie 2, 16300 Orimattila	040 500 4159	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Musta Hevonen Oy / Erkki Pietilä	0910330-5	Impilinnantie 5, 16300 Orimattila	040 081 5037	Öljyt
Muuraus- ja rakennustyö H. Nieminen	1365596-2	Niittytie 3, 16300 Orimattila	040 580 5773	Laastit, öljyt
Orak Oy / Matti Salonen	1907198-4	Myllytie 239, 16310 Virenoja	03 778 4210	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Orimattilan Pienrakennus A. Harvio / Ari Harvio	1647659-9	Koivukaari 6, 16300 Orimattila	040 088 4523	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Orimattilan rakennuspalvelu / Harri Harvio	2118265-9	Runkokuja 5, 16300 Orimattila	040 088 2427	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Parkkonen Antti VJ / Antti Parkkonen	1778395-3	Rantatie 12 D 35, 16300 Orimattila	03 787 3750	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Piipputalo Pennala Oy / Sanna Heikkinen	2645812-4	Riihelänharju 4, 16320 Pennala	044 502 5002	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet
Pohjolan MK_Lattiätyö Oy / Marko Korpeinen	1595130-0-	Kilpikuja 2, 16300 Orimattila	040 767 7103	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
P-Rakennus / Petri Andelin	1907675-0	Antintie 63, 16310 Virenoja	040 506 7976	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Rakenne-Saneeraus Levar Oy	1590337-6	Kivijärventie 24, 16510 Luhtikylä	040 584 8690	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Rakennus- ja peltityö Kari Koskinen	1779932-2	Huhdanojanpolku 16, 16300 Orimattila	040 503 9471	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Rakennus ja Remontointi S. Pöyry Ky	1047503-4	Selventie 245, 16450Mallusjoki	040 551 1788	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Rakennus ja Saneeraus M. Laine Oy	2661866-9	Rajasuontie 157, 16350 Niinikoski	040 511 3089	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Rakennus Lauha Ky	2295572-1	Siilinpolku 1, 16300 Orimattila	044 751 4131	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Rakennus Ortek Oy / Tuomo Kurvinen	1574347-2	Pronssitie1, 16300 Orimattila	040 049 0517	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat, öljyt
Rakennusliike Ari Ilola Oy	2460755-2	Leppälinnuntie 1, 16300 Orimattila	040 700 5686	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Rakennusliike Jomaka Oy / Joni Kaitaranta	2404365-4	Rutamäentie 399 C, 16320 Pennala	050 567 4351	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Rakennusliike Korvenoja Oy / Tuomo Korvenoja	2677153-2	Vesikalliontie 12, 16310 Virenoja	041 433 6486	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Rakennuspalvelu Juha Nieminen	1370794-5	Rauhankaari 1, 16300 Orimattila	040 071 1025	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Rakennuspalvelu Komurak	1610606-1	Rahuntie 50, 16300 Orimattila	050 341 6040	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Rakennuspalvelu Rem	2134874-3	Pukkilantie 308, 16300 Orimattila	040 822 5972	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Rakennus Talo Oy / Markus Merikukka	2228811-3	Laaksotie 27, 16300 Orimattila	050 338 0057	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Rakennustoimisto HTM Oy / Toni Häyrinen	1989594-0	Raitakuja 7, 16300 Orimattila	041 502 2280	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Rakennustyö Weckman T:mi / Weckman Pekka	2425947-1	Kottaraisentie 2, 16300 Orimattila	050 518 3763	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
RA-Projektityö / Tommi Valtonen	2139881-2	Tiiralokintie 6, 16300 Orimattila	040 503 3798	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Remonttiapu Hakala / Seppo Hakala	2009919-1	Olllostentie 397, 16300 Orimattila	045 679 1211	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Remonttipalvelu Ovaska / Teemu Ovaska	1939997-1	Sammalpolku 8, 16300 Orimattila	0407013494	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat

Remonttipalvelu Stark Oy / Seppo Stark	2230620-3	Niinitie 25, 16350 Niinikoski	044 271 4160	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Saneeraus Koivisto Oy / Timo Koivisto	2160589-3	Niittytie 17, 16300 Orimattila	041 453 5781	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Saneeraus-Semu / Jorma Lyytinen	1358067-3	Rutamäentie 381, 16320 Pennala	050 599 0761	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Suopellon Lomarakenne Oy / SPLR Termo/ Juha Taavila	0842701-7	Heinämaantie 350 B, 16300 Orimattila	045 321 9108	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Tapin Saneeraus Oy	2313155-6	Mustajärventie 518, 16300 Orimattila		Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat, öljyt
Timpuri Lammensalo Ky	2321648-8	Sahatie 10, 16330 Heinämaa	040 821 4060	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Tmi Aaretti Niemitalo	2193457-4	Askelantie 161, 16200 Artjärvi	040 754 2634	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Tmi Ari Mannila	1384484-3	Päivöläntie 216, 16350 Niinikoski	03 760 1204	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Tmi Arto Paappanen	1461480-4	Kimonkyläntie 206, 16230 Artjärvi Kk	050 548 9851	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Tmi E. Viinikka / Eino Viinikka	2215365-7	Mäkiniihtyentie 79, 16510 Luhtikylä	044 020 2848	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Tmi Jere Tiainen	1740979-3	Ollostentie 476, 16300 Orimattila	040 550 9077	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Tmi Kauko Vallioniemi	1346688-9	Seppäläntie 55, 16450 Mallusjoki	03 777 3602	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
T:mi Matti Johansen	1597142-4	Kiuruntie 8, 16300 Orimattila	040 087 3988	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat, öljyt
T:mi Parveke- ja Terassihuolto MJH / Mika Heinikainen	2399303-3	Kiventie 1, 16300 Orimattila	040 827 8486	
Tmi Pekka Eskonsalo	1540386-5	Kuntotie 6 B 9, 16300 Orimattila	040 049 8848	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Tmi Petri Kemppinen	2172704-9	Vennunpolku 6, 16320 Pennala	044 045 9779	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Toiminimi Pätkä-Teräs	2007764-6	Laarikuja 4, 16300 Orimattila	040 040 8575	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
T:mi R. Pessala	1210323-4	Huhdantie 18, 16300 Orimattila	040 075 0156	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
T:mi Raimo Kalevi Hietala	1363784-4	Karkkulantie 52, 16300 Orimattila	040 049 8742	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Tmi Samuli Tiainen	1358089-2	Ruokalantie 231, 16350 Niinikoski	040 505 2797	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Tmi Simo Kuoppamäki	1394167-8	Köylintie 145, 16350 Niinikoski	040 019 1819	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Tmi Veikka Luumi	2332134-1	Ollostentie 341, 16300 Orimattila	040 762 9969	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
TTJ-Ingenieur / Rakennustoimisto Järvinen / Timo Järvinen	1024689-9	Emännäntie 5, 16300 Orimattila	040 505 4992	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Uudenmaan Tuotemarkkinointi Oy / Pekka Kernisalo	0751169-8	Metsämäenkuja 12, 16300 Orimattila	040 049 6910	Öljyt,
Velipuu / Timo Sairanen	1844433-9	Asevelitie 5, 16300 Orimattila	040 590 6994	
Vinisa Oy / Vili Laine	1852811-0	Leinikkikuja 16, 16300 Orimattila	040 753 1074	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
Virenojan Rakennus Oy / Kauko Leppänen	2470347-2	Salinmäentie 65 D, 16310 Virenoja	040 517 9096	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat

Virtanen Antti Antero	1149805-1	Koskisillantie 50, 16510 Luhtikylä	040 541 6904	Laastit, vedeneristysaineet, maalit, liuottimet, liimat
VPR-valmiste Ky	0547766-8	Onnelansuora 61, 16310 Virenoja	040 541 6904	
Soran, hiekan ja muun maa- aineksen myynti				
Eiranen Transport Oy / Kimmo Eiranen	0129814-4	Pengertie 6, 16300 Orimattila	040 012 0731	Öljyt ja öljyiset jätteet, kyt- kin- jarru ja jäähdytysnes- teet
Etelä-Suomen Ki- viaineskauppa Oy	2416035-9	Jokimäentie 4, 16320 Pennala	045 875 3003	Öljyt ja öljyiset jätteet, kyt- kin- jarru ja jäähdytysnes- teet
Hämäläisen Sora Oy / Arto Hämäläinen	0129844-3	Äyrästie 19, 16300 Orimattila	040 071 6664	Öljyt ja öljyiset jätteet, kyt- kin- jarru ja jäähdytysnes- teet
Kajalon Sora Ky	0752453-6	Ylikoskentie 36, 16330 Heinämaa	040 501 5771	Öljyt ja öljyiset jätteet, kyt- kin- jarru ja jäähdytysnes- teet
Orimattilan Sora Oy / Erkki Heikkilä	0625784-3	Terveystie 6, 16300 Orimattila	040 084 0165	Öljyt ja öljyiset jätteet, kyt- kin- jarru ja jäähdytysnes- teet
Soraliike Jantunen / Erkki Jan- tunen	0524874-2	Linnustontie 5, 16300 Orimattila	050 041 6900	Öljyt ja öljyiset jätteet, kyt- kin- jarru ja jäähdytysnes- teet
Soranet Oy	2612979-3	Raikkolantie 503, 16350 Niinikoski		Öljyt ja öljyiset jätteet, kyt- kin- jarru ja jäähdytysnes- teet
Teraho Arto	2010245-0	Huhdanojantie 1070, 16510 Luhtikylä	040 049 2875	Öljyt ja öljyiset jätteet, kyt- kin- jarru ja jäähdytysnes- teet
Lannoitteiden ja typpiyhdisteiden valmistus				
Nordic Worming Ky / Olivier Fontana	2817099-2	Sepänjoentie 21, 16330 Heinämaa	041 749 7120	
Kauneushoitolat				
Aroaskel, jalkahoitola / Tella Aronen		Rantatie 6, 16300 Orimattila	040 523 8910	
Beatystudio R&K / T:mi Ringa Salonen	1592563-9	Erkontie 6, 16300 Orimattila	050 360 7909	Kynsilakat, geelilakat, aero- solit
BSN Brows / Suvi Niemivaara	2822202-7	Erkontie 2, 16300 Orimattila	044 350 8211	Kynsilakat, geelilakat, aero- solit
Hellimö / Kehräämön spa / Olli Mäkelä	2203457-8	Pakaantie 1, 16300 Orimattila	044 377 3017	Kynsilakat, geelilakat, aero- solit
Hyvänolon Farfalla / Salla Aho	2357037-2	Purotie 2, 16300 Ori- mattila	045 136 1887	Kynsilakat, geelilakat, aero- solit
Jalkahoitola Päkiä / Mervi Varjola	2199011-1	Erkontie 11, 16300 Orimattila	044 333 3631	Kynsilakat, geelilakat, aero- solit
JconC Events & Concierge	2642056-4	Hirveläntie 16, 16300 Orimattila	044 976 7418	Kynsilakat, geelilakat, aero- solit
Kauneushoitola Aila Autio	1382235-3	Erkontie 4 as. 7, 16300 Orimattila	03 777 5121	Kynsilakat, geelilakat, aero- solit
Kauneushoitola Eve Johans- son T:mi	1427860-2	Helsingintie 245 B, 16300 Orimattila	040 564 3614	Kynsilakat, geelilakat, aero- solit
Kauneuspalvelut Heidi Kilkki	2912608-8	Erkontie 12, 16300 Orimattila	044 559 7347	Kynsilakat, geelilakat, aero- solit
Orimattilan kauneuskulma Tuija Arminen	1392461-6	Erkontie 6, 16300 Orimattila	045 619 8610	Kynsilakat, geelilakat, aero- solit

Sarin kauneussalonki / Tmi saripalvelu	2009031-4	Käkeläntie 11, 16300 Orimattila	040 705 9098	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
SP- kauneuspalvelut Sari Pelto	1751076-0	Erkontie 23, 16300 Orimattila	040 059 8793	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Tmi Piia Pöyli	2464434-5	Mätkistöntie 323, 16230 Artjärvi Kk	040 080 3384	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
T:mi Krista Salonen	2934790-5	Tullintie 4 as. 25, 16300 Orimattila	040 757 3906	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturikampaamot				
Hairlekiini	1756029-0	Erkontie 16, 16300 Orimattila	0102290276	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturi-Kampaamo Hius-Piste / Anne-Mari Wilberg	1373826-6	Erkontie 11, 16300 Orimattila	03 777 0070	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturi-Kampaamo Ylinen Sari	1385421-6	Vesitornintie 12, 16300 Orimattila	03 777 4658	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturi-Kampaamo Halme Lilja	1393523-5	Erkontie 10, 16300 Orimattila	03 777 6005	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturi-Kampaamo Päivi Kemppilä	1344598-1	Erkontie 10, 16300 Orimattila	040 532 1010	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturi-Kampaamo Hiushaus / Marja-Liisa Myllymäki	1370318-6	Ylöstälontie 2, 16300 Orimattila	03 777 1239	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturi-Kampaamo Mai	1357783-7	Erkontie 20, 16300 Orimattila	03 777 5628	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturi-Kampaamo Riitta Lonka	1368000-9	Erkontie 3, 16300 Orimattila	03 777 2860	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturi-Kampaamo SB-talli / Sirpa Bragge-Stenroos	2373101-7	Yhdystie 2, 16320 Pennala	044 022 5252	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturi-Kampaamo Klips! / Kirsi Komi	1967295-8	Käkeläntie 11, 16300 Orimattila	050 918 6017	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturi-Kampaamo Kampaa-mopuoti Leimu / Marja Sovijärvi	1664707-9	Sorvarintie 2, 16200 Artjärvi	040 544 6146	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturi-Kampaamo Anne / Anne Rampa	1972516-7	Erkontie 23, 16300 Orimattila	03 784 5272	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturi-Kampaamo Marja - Leena Rentola	1366236-1	Niementie 42, 16300 Orimattila	03 777 3213	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturi-Kampaamo Salon Duo / Merja vuorinen TMI	1381981-6	Niementie2, 16300 Orimattila	03 777 4222	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Parturi-Kampaamo Salon Duo/ Päivi leikas -Mäkelä	1546709-2	Niementie2, 16300 Orimattila	03 777 4222	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Kampaamo Eija Jantunen	1365531-3	Erkontie 2 A, 16300 Orimattila	03 777 3900	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Amanda Prinsessa Tmi / Jenni Pekonen	2537179-9	Kuusitie 9, 16300 Orimattila	045 128 2053	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Tmi Annika Hiltunen	2326067-3	Pakaantie 14, 16300 Orimattila		Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Salon Bella	2357413-8	Varpulantie 57, 16280 Kuivanto	040 719 1361	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Hiusmuotoilu EijaS / Eija saren	1377582-5	Erkontie 20, 16300 Orimattila	045 870 1840	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Kehräämön Hiuspaja / Tiina Arumaa	1981820-8	Pakaantie 1, 16300 Orimattila	03 758 9024	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Hiusstudio Tintti / Tiina Pyykkö	2032823-0	Loukkaanmäki 93, 16320 Pennala		Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Tmi Sara Levasmaa	2882998-8	Niementie 2, 16300 Orimattila		Kynsilakat, geelilakat, aerosolit

Petra Nieminen	1580503-9	Sammalistentie 48, 16300 Orimattila	040 753 3400	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Tmi Jarna Tanhula	2920350-6	Rastaankaari 8, 16300 Orimattila	044 587 9179	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Tmi Heli Urpala-Eerikäinen	1210780-9	Erkontie 11, 16300 Orimattila		Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Tmi Sorella Johansén	2634426-6	Erkontie 20, 16300 Orimattila		Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Hiusstudio Heidi K T:mi	2701418-9	Jalavakaari 18, 16300 Orimattila	045 181 7225	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Tmi Rita Mäkelä	2755814-3	Erkontie 2, 16300 Orimattila	040 662 0070	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Tmi Anni Vilja	2815570-9	Elotie 5 A 6, 16300 Orimattila		Kynsilakat, geelilakat, aerosolit
Arja Mielonen	2426638-0	Erkontie 11 c/o Hius- Piste, 16300 Orimat- tila	040 824 8449	Kynsilakat, geelilakat, aerosolit

Tervehdys Yrittäjä

27.3.2019

Orimattilan kaupunki haluaa tukea alueensa yrityksiä toimimaan vastuullisesti ja ympäristöystävällisesti. Ympäristöministeriö on päivittänyt **Jätteen luokittelu vaaralliseksi jätteeksi- oppaan**, minkä puitteissa lähestymme teitä. Tarkoitus on toimia yrityksenne kanssa yhteistyössä neuvonnallisin keinoin. Tämä palvelu on **maksuton**.

Jätelain (2011/646) mukaan, jokainen yrittäjä, riippumatta työntekijöiden määrästä, jonka toiminnasta syntyy vaarallista jätettä, on velvollinen pitämään kirjaa ja tiedottamaan vaarallisista jätteistä, niiden välivarastoinnista ja kuljetuksesta kunnan valvontaviranomaiselle. Vaikka kunta ei ole velvollinen järjestämään vaarallisen jätteen keräystä yrityksiltä, halusimme kuitenkin helpottaa teidän työtänne, kokoamalla toimialoitain informaatiopakettin, jossa on hyödyllisiä tietoja ja linkkejä, kuinka toimia ja mistä saa tietoa. Myös teidän yrittäjien mielipiteitä ja vinkkejä kaivataan. Toivomme, että kyseisen paketin myötä ja avulla saamme kaikkia osapuolia tyydyttävän loppuratkaisun.

Tänä vuonna haluamme keskittyä jätekirjanpitoon ja vaarallisten jätteiden varastointiin. Toivomme, että lähdette mukaan ja ilmoitatte vaarallisista jätteistä vastaavan vastuuhenkilön ja toimitatte hänen yhteystietonsa meille. Jatkossa yhteydenpito jatkuu vastuuhenkilön kautta. Vastuuhenkilö voisi olla esimerkiksi työsuojelusta vastaava henkilö, koska vaarallisten jätteiden osalta on huomioitava työturvallisuusriskit. Ilmoittakaa siis **15.4.2019** mennessä: **Yrityksen nimi ja osoite, puhelinnumero, y-tunnus, vastuuhenkilön nimi ja sähköpostiosoite**. Tiedot **mieluiten sähköpostilla** osoitteeseen: marja.tammi@orimattila.fi tai Orimattilan kaupunki, ympäristönsuojelutoimisto / Marja Tammi, Erkontie 9, PL 46, 16301 Orimattila.

Tämä projekti on osa opinnäytetyötäni ja se toteutetaan vaiheittain. Ensimmäisenä ovat vuorossa autokorjaamot ja parturikampaamot / kauneushoitolat.

Ystävällisin terveisin

MARJA TAMMI

Ympäristöalanharjoittelija

p. 044 781 3887. **Olen tavattavissa ma-to kello 7.00-15.00**

marja.tammi@orimattila.fi

Lisätietoja antavat myös:

Ympäristönsuojelusihteeri Kirsi Liukkonen-Hämäläinen kirsi.liukkonen-hamalainen@orimattila.fi ja kehittämispäällikkö Jenni Tolvanen jenni.tolvanen@orimattila.fi

Pieni vaarallisen jätteen keräys- ja lajitteluopas Orimattilan yrittäjille, joiden toiminnasta tulee vaarallista jätettä

Jätelain (646/2011) mukaan, jokainen yrittäjä, jonka toiminnasta syntyy vaarallista jätettä, on velvollinen pitämään kirjaa ja tiedottamaan vaarallisista jätteistä, niiden välivarastoinnista ja kuljetuksesta kunnan valvontaviranomaiselle.

Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan jätettä, jolla on palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen, muu terveydelle vaarallinen, ympäristölle vaarallinen tai muu vastaava vaaraominaisuus. [Ympäristön pilaamisesta on aina korvausvelvollinen se, jonka toiminnasta pilaantuminen tapahtuu.](#) (Jätelaki 646/2011).

Vaarallisia jätteitä (ja niiden kauppanimiä) ovat mm:

- käyttämättä jääneet lääkkeet ja elohopeakuumemittarit
- paristot ja akut
- puhdistus- ja desinfiointiaineet (Rensa roof, Domestos)
- maalit, liimat, lakat (Ferrex, Kirjo, Teknolin, Maston, ripsiliimat ja muut pikaliimat)
- ohenteet (Teknosolv, Mineraalitärpätti)
- jäteöljyt ja öljyiset jätteet, mustat ja kirkkaat erikseen
- loistelamput ja –putket, energiansäästölamput
- jauhemainen laasti ja vedeneristysaineet (Kiilto, Ceresit, Lakka, Fescon)
- torjunta-aineet ja niiden pakkaukset (Raid, Baygon, ”342”, Cooper)
- lannoitteet ja kasvinsuojeluaineet
- hapot (rikki- ja suolahappo ja etikka- ja muurahaishappo)
- emäkset (pesuaineet, viemärinavausaineet)
- jauhesammuttimet ja kaasupullot
- hölskyvät tai pihisevät aerosolipullot
- permanenttiaineet, kynsi- ja hiuslakka sekä kynsilakanpoistoaine (Kiitos kun lajittelet 2019)

Helppo nyrkkisääntö: Jos pakkauksessa on vaaramerkintä, on jätteenkin vaarallinen!

Ekokymppi.fi

Varoitusmerkillä merkitty
on **AINA** vaarallista jätettä.

Kiitoskunlajittelet.fi

Vaikka varoitusmerkillä merkitty on AINA vaarallista jätettä, niin tulee muistaa, että esimerkiksi kynsilakkapullossa ei ole merkintää, vaikka lakan ollessa nestemäistä se on vaarallista. Kuivunut kynsilakka on sekajätettä.

Vaarallinenjate.fi

Hsy.fi

Kuinka vaarallisia jätteitä hyödynnetään?

Jäteöljy:

- Jäteöljyn ensisijainen käsittelytapa on öljyn uudistaminen eli regenerointi, jossa jäteöljy jalostuu perusöljyksi, jolloin sitä voidaan hyödyntää uuden voiteluaineen valmistuksessa.
- Mustat ja kirkkaat öljyt pystytään kierrättämään uusina voiteluöljyinä puhdistuksen jälkeen.
- Puhdistusprosessin sivutuotteena syntyy bitumia, jota hyödynnetään asfaltin ja kattohuovan valmistuksessa.
- Puhdistettua jäteöljyä voidaan hyödyntää sellaisenaan energiana.

Akut ja paristot:

- Kierrätyksessä akuista ja paristoista otetaan talteen metallit ja lyijy

Ak24.fi

Maalit:

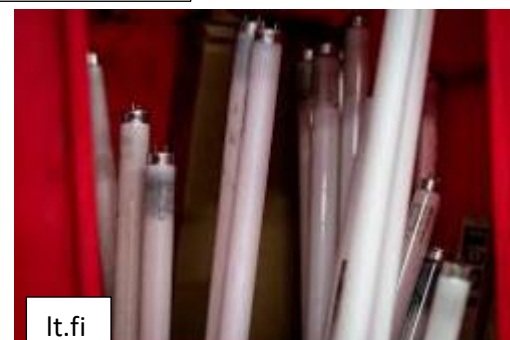
- Käsittelyssä maaleista tehdään vaarattomia sekä ihmiselle että ympäristölle
- Ne raaka-aineet, jotka ovat kierrätettävissä, otetaan talteen ja kierrätetään

Uusikaupunki.fi

Lamput:

- Loisteputket ja energiansäästölamput sisältävät pieniä määriä elohopeaa ja led-lamput uudelleenkäytettäviä materiaaleja ja elektroniikkaa
- Metalli ja lasi toimitetaan uusioraaka-aineiksi lasivilla- ja metalliteollisuuteen (Kiitos kun lajittelet 2019)

lt.fi

Miksi lajitella ja kierrättää?

- Tehokas materiaalien lajittelu parantaa hyötykäyttöastetta ja säästää rahaa
- Materiaalina ja energiana hyödynnettävien jätteiden kustannukset ovat useimmiten edullisempia kuin loppusijoitettavien
- Jättemateriaalien tehostunut hyötykäyttö parantaa yrityksen **imagoa**
- Siisti työympäristö on yrityksen käyntikortti
- Hyötykäyttö taas säästää luonnonvaroja ja hillitsee ilmastonmuutosta
- Vähemmän vesistökuormitusta
- Vähemmän kaasumaisia päästöjä

gwr.co.in

Vaarallisen jätteen varastointi:

- Vaarallisen jätteen varaston on oltava katettu, lämmin, lukittu, valaistu ja ilmanvaih-
dosta huolehdittu. Varaston on oltava hyvin saavutettavissa ja sinne on oltava es-
teetön kulku
- Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään; kiinteät ja nesteet erikseen
- Vaaralliset jätteet on varastoitava turvallisesti omissa valuma-altaissaan
- Akkuihin ja paristoihin liittyy räjähdys- ja tulipalovaara
- Käytä astioita ja säiliöitä oikein, sekä merkitse ne asianmukaisesti
- Säilytä jätteet alkuperäisissä astioissaan ja merkitse jätteeksi. Tuntematonta ainetta
ei saa kuljettaa!!!
- Vaaralliset ja haitalliset jätteet on pakattava niin, etteivät ne rikkoutuessakaan ai-
heuta vaaraa
- Jos alkuperäistä astiaa ei ole, kirjoita astian päälle mitä se sisältää
- Muista käyttää suojavarusteita työskennellessäsi vaarallisten jätteiden kanssa
- Tarkista, että suojaimet ja työvälineet ovat kunnossa
- Ole huolellinen ja pidä myös huolta työkaverisi työturvallisuudesta

stenarecycling.fi

technogrowth.fi

- Vaarallisten jätteiden toimittaminen asianmukaiseen käsittelyyn tulee tapahtua vä-
hintään kerran vuodessa ja niistä tulee täyttää **siirtoasiakirja**, jota pitää säilyttää
kolme vuotta.

Siirtoasiakirjaan merkittävät:

Jätteiden vaarallisuusominaisuudet

- **Räjähtävyys (HP 1).** Jätteet, jotka kemiallisesti reagoimalla kykenevät muodostamaan kaasua, jonka lämpötila, paine ja muodostumisnopeus ovat sellaisia, että niistä voi aiheutua vahinkoa ympäristölle.
- **Hapettavuus (HP 2).** Jätteet, jotka yleensä happea luovuttamalla voivat aiheuttaa tai edistää muiden materiaalien palamista. *Esim. vetyperoksidi*
- **Syttyvyys (HP 3).**
- **Ärsyttävyys (HP 4).** Jätteet, jotka voivat aiheuttaa ihoärsytystä ja silmävaurioita.
- **Elinkohtainen myrkyllisyys ja aspiraatiovaara (HP 5).** Jätteet, jotka voivat olla elinkohtaisesti myrkyllisiä joko kerta-altistumisena tai toistuvan altistuksen seurauksena tai jotka aiheuttavat välittömiä myrkytysvaikutuksia henkeen vetämisen (=aspiraation) seurauksena. *Esim. tärpähti ja mäntyöljy*
- **Välitön myrkyllisyys (HP 6).** Jätteet, jotka voivat aiheuttaa välittömiä myrkytysvaikutuksia suun tai ihon kautta tai hengitysteitse annosteltuna. *Esim. Ksyleeni,*
- **Syöpää aiheuttava (HP 7).** Jätteet, jotka aiheuttavat syöpää tai lisäävät sen esiintyvyyttä.
- **Syövyttävyys (HP 8).** Jätteet, jotka voivat aiheuttaa ihon syöpymistä
- **Lisääntymiselle vaarallinen (HP10).** Jätteet, joilla on haitallisia vaikutuksia miesten ja naisten sukupuolitoimintoihin ja hedelmällisyyteen ja jotka aiheuttavat jälkeläisten kehityshäiriöitä. *Tolueeni*
- **Perimää vaurioittava (HP 11).** Jätteet, jotka voivat aiheuttaa mutaation, joka on solun geneettisen aineksen määrän tai rakenteen pysyvä muutos.
- **Välittömästi myrkyllistä kaasua vapauttava (HP 12).** Jätteet, joista vapautuu välittömästi myrkyllisiä kaasuja niiden joutuessa kosketuksiin veden tai hapon kanssa. *Esim. Kloori ja ammoniakki*
- **Herkistävyys (HP 13).** Jätteet, jotka sisältävät yhtä tai useampaa ainetta, jonka tiedetään aiheuttavan herkistäviä vaikutuksia iholle tai hengityselimille.
- **Ympäristölle vaarallinen (HP 14).** Jätteet, jotka voivat aiheuttaa välittömästi tai myöhemmin vaaraa yhdelle tai useammalle ympäristön osa-alueelle.
- **Jätteet, joilla voi olla jokin edellä mainittu vaaraominaisuus, jota alkuperäisellä jätteellä ei suoranaisesti ollut (HP 15).** Jätteet, jotka voivat olla joissakin olosuhteissa räjähtäviä. *Esim. aerosolipullot*

Vaaralliset jätteet on syytä säilyttää alkuperäisissä astioissa, koska niissä on asianmukaiset tiedot ja varoitusmerkit valmiina. Muista säilyttää vaaralliset jätteet AINA erillään muista jätteistä, äläkä missään nimessä sekoita vaarallisia jätteitä keskenään! Vaaralliset jätteet tulee toimittaa keräykseen vähintään kerran vuodessa.

Siirtoasiakirjaan tulee merkitä myös vaarallisen jätteen numerotunnus eli EWC-koodi, joka löytyy käyttöturvallisuustiedotteen kohdasta 13. Myös siirtoasiakirjassa on valmiina joitain yleisimpiä EWC-koodeja ja lisää löytyy ympäristöministeriön julkaisusta: ”Jätteen luokittelu vaaralliseksi jätteeksi – päivitetty opas”, josta alla

Vaarallisten jätteiden EWC-koodit

AKUT JA PARISTOT

16 06 01*	lyijyakut
16 06 02*	nikkelikadmiumakut
16 06 03*	elohopeaa sis. Paristot

ERISTYSAINEET JA ASBESTIA SISÄLTÄVÄT

17 06 01*	asbestia sis. eristysaineet
17 06 03*	muut eristysaineet, jotka sis. vaarallisia aineita
17 06 05*	asbestia sis. rakennusaineet

EPÄKURANTIT TUOTTEET

16 03 03*	epäorgaaniset jätteet, jotka sis. vaarallisia aineita
16 03 05*	orgaaniset jätteet, jotka sis. vaarallisia aineita
16 03 07*	metallinen elohopea

HAPETTAVAT AINEET

16 09 03*	peroksidit, kuten vetyperoksidi
-----------	---------------------------------

HYDRAULIÖLJYT

13 01 01*	PCB:tä sis. Hydraulioöljyt
13 01 04*	klooratut emulsiot
13 01 05*	klooraamattomat emulsiot
13 01 09*	mineraalipohjaiset klooratut hydraulioöljyt
13 01 10*	mineraalipohjaiset klooraamattomat hydraulioöljyt
13 01 11*	synteettiset hydraulioöljyt
13 01 12*	helposti biohajoavat hydraulioöljyt
13 01 13*	muut hydraulioöljyt

KATALYSAATTORIT

16 08 02*	käytetyt katalyytit, jotka sis. Vaarallisia siirtymämetalleja tai niiden yhdisteitä
16 08 05*	käytetyt katalyytit, jotka sis. Fosforihappoa
16 08 06*	katalyytteinä käytetyt nesteet
16 08 07*	käytetyt katalyytit, jotka ovat vaarallisten aineiden saastuttamia

KIPSIPOHJAISET RAKENNUSAIINEET

17 08 01*	kipsipohjaiset rakennusaineet, jotka ovat vaarallisten aineiden saastuttamia
-----------	--

LIIMAT JA TIIVISTYSMASSAT

08 04 09*	liima- ja tiivistysmassajätteet, jotka sis. liuottimia tai muita vaarallisia aineita
08 04 11*	liima- ja tiivistysmassalietteet, jotka sis. liuottimia tai muita vaarallisia aineita
08 04 13*	liimoja ja tiivistysaineita sis. vesipitoiset lietteet, jotka sis. Vaarallisia aineita
08 04 15*	liimoja ja tiivistysaineita sis. vesipitoiset nestemäiset jätteet, jotka sis. Vaarallisia aineita
08 04 17*	hartsioöljy

MAALIT JA LAKAT

08 01 11*	maali- ja lakkajätteet, jotka sis. liuottimia tai muita vaarallisia aineita
08 01 13*	maali- ja lakkalietteet, jotka sis. liuottimia tai muita vaarallisia aineita
08 01 15*	maaliala tai lakkaa sis. vesipitoiset lietteet, jotka sis. liuottimia tai muita vaarallisia aineita
08 01 17*	maalin- tai lakanpoistossa syntyvät jätteet, jotka sis. liuottimia tai muita vaarallisia aineita
08 01 19*	maaliala tai lakkaa sis. vesisuspensiot, jotka sis. liuottimia tai muita vaarallisia aineita
08 01 21*	maalin- tai lakanpoistoaineiden jätteet

MOOTTORI-, VAIHTEISTO- JA VOITELUÖLJYT

13 02 04*	mineraalipohjaiset klooratut öljyt
13 02 05*	mineraalipohjaiset klooraamattomat öljyt
13 02 06*	synteettiset öljyt
13 02 07*	helposti biohajoavat öljyt
13 02 08*	muut öljyt

MUUT RAKENTAMISESSA JA PURKAMISESSA SYNTYVÄT JÄTTEET

17 08 01*	rakentamisessa ja purkamisessa syntyvät jätteet, joissa elohopeaa
17 08 02*	rakentamisessa ja purkamisessa syntyvät jätteet, joissa PCB:tä
17 08 03*	muut rakentamisessa ja purkamisessa syntyvät jätteet, jotka sis. vaarallisia aineita

PAINEPAKKAUKSET

16 05 04*	painepakkauksissa ja säiliöissä olevat kaasut, jotka sis. Vaarallisia aineita
16 05 07*	käytöstä poistetut epäorgaaniset kemikaalit, jotka koostuvat vaarallisista aineista tai sis. niitä
16 05 08*	käytöstä poistetut orgaaniset kemikaalit, jotka koostuvat vaarallisista aineista tai sis. niitä

PAKKAUKSET

15 01 10*	Pakkaukset, jotka sisältää vaarallisten aineiden jäämiä
-----------	---

POLTTONESTEET

13 07 01*	poltto- ja dieselöljy
13 07 02*	benssiini

ROMUAJONEUVOT

16 01 04*	romuajoneuvot
16 01 07*	öljysuodattimet
16 01 08*	elohopeaa sisältävät osat
16 01 09*	PCB:tä sisältävät osat
16 01 10*	räjähdyksenvaaralliset osat (kuten turvatyyny)
16 01 11*	asbestia sisältävät jarrupalat
16 01 13*	jarrunesteet

JÄTTEEN SIIRTOASIAKIRJA

Täyttöohjeet kääntöpuolella.

Laskutusosoite		Asiakasnumero	Jätteen tuottaja/haltija			
			Nimi			
			Postiosoitteen osoite			
			Postikunta			
			Yhteyshenkilö			
Laskuviite			Puhelinnumero ja sähköposti			
Tiedot jätteen kuljettajasta		Toimikäsioitospäivä	Tiedot jätteen vastaanottajasta			
Kuljetusliikkeen nimi			Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy Kujalan jätekeskus Sapelikatu 7, 15160 Lahti p. 03 871 1710 www.phj.fi			
Osoite						
Postinumero ja -toimipaikka						
Puhelinnumero		Rek. nro				
Yhteyshenkilö						
Tiedot jätteistä		PHJ-jätekoodi	EWK-koodi	Arvioitu määrä	Todennettu määrä **)	Tarkempi kuvaus jätteestä/pakkaamisesta
Energiajäte			20 03 01			
Rakennusjäte LÄTElle			17 09 04			
Rakennusjäte kplle			17 09 04			
Puujäte			17 02 01			
Kestopuu (H7, H14, R13)			17 02 04*			
Betoni, alle 1 m			17 01 01			
Betoni, 1-3 m			17 01 01			
Betoni, sisältää tiiltä			17 01 07			
Tiili (sis. Leckharkot ja siporex)			17 01 02			
Asfaltti			17 03 02			
Asbesti, eristysaineet (H7, D01)			17 06 01*			
Asbesti, levytavers (H7, D01)			17 06 05*			
Erityisjätteet terveydenhuollosta						180101 viitävät/pistävät, 180102 biologiset
Teollisuusjäte						
Maa-aines kplle, jäteverollinen			17 09 04			
Maa-aines PIMA-kentälle, sis. jätettä			17 09 04			
Kattilatuha			10 01 01			
Hiekkanerotuskaivoliete			20 03 06			
Rasvanerotuskaivoliete			20 03 06			
Öljynerotuskaivoliete (H3B, H14, D09)			13 03 02*			
Puhdistamoliete			19 08 05			
Sadevesihiekkakaivoliete			20 03 06			
Muu liete (esim. betoni- ja tunkalietteet)						
Teollisuuden prosessiliete						
Eläinperäinen teollisuuden biojäte			02 02 02			Luokka 3, ei ihmisravinnoksi

*) Vaarallinen jätte   **) Punnitusosoite liitteenä

Jätteen tuottajan allekirjoitus	Kuljettajan allekirjoitus	Vastaanottajan allekirjoitus
Pvm ja kellonaika	Pvm ja kellonaika	Pvm ja kellonaika
Allekirjoitus	Allekirjoitus	Allekirjoitus
Nimosaatteenä	Nimosaatteenä	Nimosaatteenä

1. Valkoinen: PHJ
 2. Punainen: Kuljetusliike
 3. Keltainen: Jätteen tuottaja/haltija

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy, Sapelikatu 7, 15160 Lahti. Puh (03) 871 1710, www.phj.fi
 Avoinna ma-pe klo 7-20. Vastaa puh. 030 524 7429
 Versio 1 / 2014

Linkit PHJ:n palveluihin:

Jätteen **siirtoasiakirja** pienyrittäjälle PHJ: https://www.phj.fi/wp-content/uploads/2018/04/siirto-kirja_kÄytÖssÄ.pdf

Siirtoasiakirjan täyttöohje PHJ: file:///C:/Users/ortammmar/Documents/Marja/opinnäytetyö/siirto-kirjan_täyttöohje_kÄytÖssÄ.pdf

Siirtoasiakirjoja saa myös veloitusetta Kujalan jätekeskuksesta.

Yritysassiakkaiden jäte- ja palveluneuvonta auttaa kaikenlaisissa jätteen vastaanottoa koskevista asioista palvelunumerossa 03 871 1710 arkisin ma-pe klo 9-15, palvelut@phj.fi

Lähteet:

Kiitos kun lajittelet 2019. Helsingin seudun ympäristöpalvelut. Miten tunnistan vaarallisen jätteen. [viitattu 19.2.2019]. Saatavissa: <https://www.kiitoskunlajittelet.fi/2017/09/12/miten-tunnistan-vaarallisen-jatteen/>

Kuusakoski 2019. Jätteen haltija, tiedätkö velvollisuutesi? Ari Turunen, 12.6.2017 [viitattu 20.2.2019]. Saatavissa: <https://www.kuusakoski.com/fi/finland/yritys/yritys/uutiset/2017/jatteen-haltija-tiedatko-velvollisuutesi/>

L&T 2019. Vaarallisten jätteiden kierrätyspalvelut [viitattu 20.2.2019]. Saatavissa: <https://www.lt.fi/fi/yritysassiakkaat/palvelut/kierratyspalvelut-ja-jatehuolto/vaarallisten-jatteiden-kierratyspalvelut#form>

PHJ 2019. [viitattu 21.5.2019]. Saatavissa: <https://www.phj.fi/>

Vaarallinen jäte 2019 [viitattu 8.4.2019]. Saatavissa: <https://vaarallinenjate.fi/>

Vaarallisen jätteen kierrätys- ja kuljetuspalveluja:

Ongelmajätepalvelu Mäentie Oy

Öljyt, jäteöljyt, öljyiset jätteet, maalit, lakat, liimat, liuottimet, akut, jarru- jäähdytin- ja kytkinnesteet, hapot, emäkset, aerosolit, loisteputket, SER

puh. 03 780 8081 (tilauskeskus)

sp. toimisto@ojp.fi

Fortum (ent. Ekokem)

Öljyt, jäteöljyt, öljyiset jätteet, maalit, lakat, liimat, liuottimet, akut, jarru- jäähdytin- ja kytkinnesteet, hapot, emäkset, aerosolit, loisteputket, SER

puh. 010 7551 625 (jätepalveluiden asiakaspalvelu)

sp. asiakaspalvelu1@fortum.com

L&T

puh. 010 636 7000 (asiakaspalvelu)

Öljyt, jäteöljyt, öljyiset jätteet, maalit, lakat, liimat, liuottimet, akut, jarru- jäähdytin- ja kytkinnesteet, hapot, emäkset, aerosolit, loisteputket, SER

Remeo

puh. 010 5400 (asiakaspalvelu)

Ala-Okeroistentie 213, 15820 Lahti

Jätehuoltokartoitus, vaaralliset jätteet, SER, tuulilasit, erilaiset metallit

sp. asiakaspalvelu@remeo.fi

PHJ

puh. 03 871 1710 (palvelunumero)

sp. palvelut@phj.fi

palveluneuvoja Riikka Sigfrids (kuljetusrekisteri)

044 431 4634 riikka.sigfrids@phj.fi

Kuusakoski

puh. 0800 308 80 (valtakunnallinen asiakaspalvelu)

Alumiini, IT-laitteet, jalometallit, kierrätysmuovit, rautaromu, renkaat, RST, värimetalliromu

sp. asiakaspalvelu@kuusakoski.com

Stena recycling

Sapelikatu 6, 15160 Lahti

metallit, koneet ja laitteet, SER, akut ja paristot,
loisteputket, autot, vaarallinen jäte

puh. 010 778 0154

sp. asiakaspalvelu@stenarecycling.fi

Umacon Oy, sivutoimipiste Lahti

Vinkakatu 12, 15700 Lahti

purkupalvelut / kierrätys

puh. 0400 929 310

sp. toimisto.lahti@umacon.fi

Tramel

kierrätyspalvelut, vastaanottopiste, akut ja katalysaattorit

puh. 050 476 5705

Sapelikatu 10, 15160 Lahti

metalliromu, renkaat. **El kaasu-, eikä painepulloja, maaleja, öljyjä, liuottimia**sp. tuomo.kerokoski@tramel.fi

---

Tendac Oy

metalliromu, purkupalvelu / kierrätys

Pronssitie 13, 16300 Orimattila

puh. 0400 890 842

sp. info@tendac.fi